

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

Povinné ručení u pojišťoven v ČR

Bc. Kateřina Jirotková

© 2011 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kateřina Jirotková

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název práce: **Povinné ručení u pojišťoven v ČR**

Osnova diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
4. Změny v povinném ručení
5. Analýza pojištění odpovědnosti u pojišťoven ČR
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 60 - 80 stran

Doporučené zdroje:

BUŠTA, P., PŘIKRYL, V. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Praha: Mobildata, a. s., 2001.

HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005.

HRADECKÝ, K. Pojištění. Klatovy: Chobot a Chobot, 1992.

KLAPAL, J., ŠKOPOVÁ, V. Pojištění a pojišťovnictví. Praha: Mirage Production Service, 1991.

KOPECKÝ, K. Povinné ručení: pojištění odpovědnosti z provoz vozidla - 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2005.

STÁREK, Z. a kol. Jak pojistit automobil. Praha: CP books, 2005.

zákon č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích

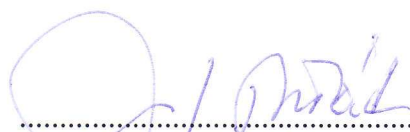
zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích

<http://www.ckp.cz>

<http://www.bezpojisteni.cz>

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. PhDr. Karel Šrédli, CSc.**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 15. 1. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Povinné ručení u pojišťoven v ČR" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.3.2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. PhDr. Karlu Šrédlovi, CSc. za odbornou pomoc a cenné rady.

Povinné ručení u pojišťoven v ČR

Third party liability at insurance companies in the Czech Republic

Souhrn

Tato práce se zabývá analýzou povinného ručení v letech 2000 – 2010. Zároveň porovnává a hodnotí nabízené pojistné produkty jednotlivých pojišťoven působících na trhu v České republice. První část práce se skládá z vysvětlení základních pojmů týkajících se pojišťovnictví. Dále je popsána historie pojišťovnictví, vznik a zánik pojistné smlouvy, podmínky likvidace pojistných událostí a činnosti České kanceláře pojistitelů. Druhá část se zabývá změnami v povinném ručení. V praktické části je popsán vývoj povinného ručení od roku 2000 do současnosti. Na konec je provedena analýza pojistných produktů pojišťoven, jejich srovnání a vyhodnocení.

Můžeme konstatovat, že pojistný trh se od roku 2000 výrazně změnil. V prvních letech po demonopolizaci byl trh s povinným ručením dosti koncentrovaný. Největší podíl na trhu měla Česká pojišťovna. V současnosti podíl České pojišťovny na trhu výrazně poklesl ve prospěch menších pojišťoven.

Summary

The theme of my work is analyze liability insurance in the years 2000 – 2010. It also compares and evaluates insurance products offered by various insurance companies operating on the Czech market.. The first part consists of explaining basic concepts relating to insurance. It is also described the history of insurance, the creation and termination of insurance contracts, claims settling conditions and activities of the Czech Insurers' Bureau. The second part deals with changes in liability insurance. The practical part describes the development of liability insurance from 2000 to present. At the end of the analysis of insurance products of insurers, their comparison and evaluation.

We note that the insurance market since 2000 has changed significantly. In the first years after the deregulation of the market with a liability insurance fairly concentrated. The largest share of the market, the Czech insurance company. At present the share of Czech insurance market has fallen dramatically in favor of smaller insurers.

Klíčová slova: povinné ručení, pojistitel, pojistná smlouva, věcná škoda, škoda na zdraví, likvidace nároku, podíl na trhu, hodnocení pojišťovny

Keywords: liability insurance, insurer, insurance policy, property damage, damage of injury, settling of the claim, share market, insurance ratings

Obsah:

1. ÚVOD	8
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	9
3. POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z PROVOZU VOZIDLA	10
3.1. POJIŠŤOVNICTVÍ.....	10
3.1.1. Základní pojmy.....	10
3.2. HISTORIE POJIŠŤOVNICTVÍ	12
3.2.1. Počátky světového pojišťovnictví.....	12
3.2.2. Československé a České pojišťovnictví.....	14
3.2.3. Historický vývoj pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	16
3.3. POVINNÉ RUČENÍ.....	18
3.3.1. Pojistná smlouva	19
3.3.2. Třídění motorových vozidel	21
3.3.3. Výjimky z pojištění.....	22
3.3.4. Likvidace pojistných událostí	22
3.3.5. Nelikvidní nároky	26
3.3.6. Povinnosti pojištěného	28
3.3.7. Nehody v zahraničí nebo s cizími státními příslušníky	29
3.3.8. Zánik pojištění odpovědnosti.....	32
3.3.9. Evidence pojištění odpovědnosti	34
3.3.10. Česká asociace pojišťoven	34
3.3.11. Česká kancelář pojistitelů	35
3.3.12. Přestupky a sankce	39
4. ZMĚNY V POVINNÉM RUČENÍ.....	41
4.1. PŘÍSPĚVEK NEPOJIŠTĚNÝCH DO GARANČNÍHO FONDU	41
4.2. NEHODOVÉ CENTRUM POJIŠŤOVEN	45
4.3. NÁKLADY HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR	46
5. ANALÝZA POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI U POJIŠŤOVEN ČR	47
5.1. VÝVOJ POJISTNÉHO TRHU S POVINNÝM RUČENÍM V LETECH 2001 – 2005	47
5.2. VÝVOJ POJISTNÉHO TRHU S POVINNÝM RUČENÍM V LETECH 2006 – 2010	53
5.3. POJISTNÉ PRODUKTY JEDNOTLIVÝCH POJIŠŤOVEN	59
5.3.1. Allianz pojišťovna, a.s.	59
5.3.2. AXA pojišťovna, a.s.	60
5.3.3. Česká pojišťovna, a.s.....	61
5.3.4. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group	62
5.3.5. ČSOB pojišťovna, a.s.	63
5.3.6. Direct pojišťovna, a.s.	64
5.3.7. Generali pojišťovna, a.s.	65
5.3.8. Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.....	66
5.3.9. Kooperativa pojišťovna, a.s., Vinna Insurance Group.....	67
5.3.10. Slavia pojišťovna, a.s.	68
5.3.11. Triglav pojišťovna, a.s.....	69
5.3.12. UNIQA pojišťovna, a.s.	70
5.3.13. Wüstenrot pojišťovna, a.s.	71
5.4. SROVNÁNÍ POJISTNÉHO U JEDNOTLIVÝCH POJIŠŤOVEN.....	72
5.5. ZHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH POJIŠŤOVEN	77
5.6. SROVNÁNÍ HOSPODÁŘSKÝCH VÝSLEDKŮ POJIŠŤOVEN.....	79
6. ZÁVĚR	80
7. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	84
8. SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	91
9. PŘÍLOHY.....	92

1. Úvod

Pojišťovnictví se hlavně v posledních letech stává stále více diskutovaným tématem. Každý z nás je pojištěn, ať už mluvíme o zdravotním a sociálním pojištění, tedy pojištění veřejném, nebo o soukromém pojištění např. pojištění domácnosti, životní pojištění, cestovní pojištění.... Každý majitel vozidla by měl mít uzavřeno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, tj. pojištění povinně smluvní. Pro vyspělou ekonomiku je důležité sledovat poměr předepsaného pojistného na HDP, tedy pojištěnost státu.

Pojištění slouží jako ochrana proti nepředvídatelnému riziku. Pojištění pomáhá pojištěnému eliminovat nebo alespoň zmírnit rozsah škod či předvídat možné následky vzniku rizik.

Tuto práci jsem si vybrala, protože pojišťovnictví, konkrétně povinné ručení mne velice zajímá. Likvidace pojistných událostí je mým zaměstnáním. Ve svém zaměstnání se neustále setkávám s dotazy klientů na kvalitu a cenu poskytovaných služeb u jednotlivých pojišťoven. Proto jsem se rozhodla provést analýzu produktů a především výše pojistného u pojišťoven působících na trhu v roce 2011. Předpokladem pro hodnocení pojišťoven je znalost vývoje pojistného trhu.

2. Cíl práce a metodika

Cílem práce je popsat vývoj pojistného trhu s povinným ručením, provést komparativní analýzu pojistných produktů jednotlivých pojišťoven a zhodnotit pojišťovny pomocí vícekriteriálního hodnocení variant.

Metodika postupu při vypracování práce je založená na sběru informací z odborné literatury, zaměřené na problematiku povinného ručení, internetových stránek České asociace pojišťoven, České kanceláře pojistitelů a také internetových stránek jednotlivých pojišťoven poskytujících pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Seznam použité literatury a internetových zdrojů je uveden na konci práce. Získané údaje jsou seřazeny tak, aby podaly kvalitní přehled o povinném ručení a vývoji pojistného trhu.

Práce je rozdělena do kapitol a subkapitol. Začátek práce je věnován popisu základních pojmů, historii pojišťovnictví, dále je popsán vznik a zánik pojistné smlouvy, likvidace pojistných událostí a charakterizovány činnosti České kanceláře pojistitelů. Druhá kapitola je věnována změnám v povinném ručení od 1.1.2009. Další kapitola se zabývá vývojem pojistného trhu s povinným ručením od roku 2000 až do současnosti. V poslední části jsou analyzovány pojistné produkty a provedeno jejich srovnání.

Závěr diplomové práce se snaží podat celkový stručný přehled o vývoji pojistného trhu s povinným ručením a zhodnotit získané údaje o pojistných produktech pojišťoven.

V první části práce je použita především metoda popisná a analýza dokumentů. V kapitole následující je to metoda popisná a analytická. V praktické části je použita metoda popisná, analytická a komparativní. Dále je provedeno vícekriteriální hodnocení variant.

3. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

3.1. Pojišťovnictví

„Pojištění slouží pro preventivní ochranu a všichni účastníci pojištění vytvářejí pojistné společenství. Pojištění může být dobrovolné nebo povinné.“¹ „Pojištění je v zásadě založeno na principu solidarity, podmíněné návratnosti a zároveň neadekvátní návratnosti vložených prostředků. Princip solidarity spočívá v tom, že ten, kdo pojištění uzavírá, se podílí svým podílem (zaplaceným pojistným) na tvorbě finančních rezerv pojišťovny, které pak slouží ke kompenzaci či zmírnění následků touto pojišťovnou pojištěných nahodilých událostí.“²

3.1.1. Základní pojmy

Garanční fond je spravován Českou kanceláří pojistitelů a je tvořen příspěvků jednotlivých členů tj. pojišťoven. Z garančního fondu je poskytováno plnění poškozeným za škody způsobené nepojištěným vozidlem, nebo vozidlem nezjištěným.

Limit pojistného plnění je nejvyšší možná částka vyplacená při jedné pojistné události.

Odpovědnost za škodu je upravena občanským zákoníkem v § 415 až § 450.

Oprávněná osoba je osoba, které vzniká v důsledku škodné události nárok na pojistné plnění.

Plnění je finanční částka vyplacená pojistitelem jako náhrada za vzniklou škodu.

Pojistitel je pojišťovna, která poskytuje pojistné produkty na základě povolení Ministerstva financí.

¹ STÁREK, Z. a kol. *Jak pojistit automobil*. Praha: CP books, 2005, s. 7.

² HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 11.

Pojistná smlouva je kontrakt uzavřený mezi pojistníkem a pojistitelem za podmínek dohodnutých v pojistné smlouvě. Ve smlouvě se pojistník zavazuje, že uhradí v uvedeném termínu pojistné v dohodnuté částce. Pojistitel je povinen v případě vzniku škodné události uhradit poškozeným oprávněné nároky.

Pojistník je osoba, která uzavřela s pojistitelem pojistnou smlouvu.

Pojištění jsou smluvní vztahy mezi účastníky pojištění vzniklé na základě pojistné smlouvy. Jsou upraveny zákonem č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a zákonem č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě.

Pojištěnost je agregátní ukazatel rozvoje pojistného trhu. Vyjadřuje poměr předepsaného pojistného k hrubému domácímu produktu v běžných cenách. Uvádí se v procentech.

Pojištěný je osoba, která odpovídá za škodu způsobenou pojištěným vozidlem. Touto osobou je vlastník vozidla ale i řidič, který si pojištěné vozidlo pouze vypůjčil.

Poškozený je osoba, které byla provozem vozidla způsobena škoda a vzniká ji nárok na pojistné plnění.

Předepsané pojistné obsahuje veškeré částky pojistného ze všech pojistných smluv bez ohledu na to, zda se tyto částky vztahují zcela nebo z části k pozdějším účetním obdobím.

Registr silničních vozidel je správní orgán, který vede evidenci vozidel a jejich vlastníků či provozovatelů. Orgánem evidence je příslušný obecní úřad s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu má provozovatel vozidla bydliště nebo sídlo.

Registrační značka slouží k jednoznačné identifikaci vozidla. Dříve se používalo označení státní poznávací značka - SPZ.

Škodná událost je taková událost, při které by mohlo vzniknout právo na náhradu škody způsobené provozem vozidla.

Vozidlo je dle zákona č. 56/2001 Sb. silniční vozidlo, zvláštní vozidlo a trolejbus. Silničním vozidlem je moped, motocykl, tříkolka, čtyřkolka, osobní automobil, nákladní automobil, tahač, přípojné vozidlo. Zvláštním vozidlem je traktor, pracovní stroj samojízdný, pracovní stroj přípojný. Vozidlem není vozík pro invalidy, potahové vozidlo a nemotorové vozidlo tažené nebo tlačené pěší osobou, jízdní kolo a koloběžka.

Zajišťovna je právnická osoba, která přejímá část rizika pojišťoven nebo jiných zajišťoven.

Zelená karta je osvědčení o tom, že k vozidlu bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Tuto kartu lze používat na mezinárodní úrovni.

3.2. Historie pojišťovnictví

3.2.1. Počátky světového pojišťovnictví

První zmínky o pojištění se datují kolem roku 2500 před Kristem. V této době, ve starém Egyptě kameníci vybírali pravidelné měsíční příspěvky do společného fondu. Z tohoto fondu byly následně hrazeny náklady na pohřeb v případě úmrtí člena spolku. Kolem roku 2000 před Kristem, v Babylonské říši, za krále Chammurabiho, uzavírali majitelé karavan vzájemné dohody o krytí škod, které by mohly vzniknout při přepravě zboží na plánovaných cestách.³

V Řecku, 400 let před naším letopočtem existovalo pojištění, které zajišťovalo náhradu poškozenému v případě vzniku škody na zdraví způsobené ve válečném tažení. Ve starém Římě byly spolky, které z členských příspěvků hradily náklady spojené s pohřbem jejich člena a následně poskytovaly finanční prostředky pro pozůstalé.⁴

³ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 15.

⁴ VELEBOVÁ, E. *Smluvní a zákonné pojištění*. Praha: Linde Praha – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, 1993, s. 15.

Počátkem 11. století dochází ve světě k rozvoji námořní dopravy. Námořní doprava nejen pro nedokonalost lodí, ale i pro špatnou navigaci a rozvoj pirátství byla velice riskantní. Proto dochází ke vzniku „námořního pojištění“. První pojistná smlouva se dochovala z roku 1379. Byla podepsána v italské Pise a je pokládána za počátek komerčního námořního pojištění. Jelikož riziko pojišťování lodí a jejich nákladů bylo velice vysoké, bylo nutno riziko rozdělit a to formou soupojištění a zajištění. První zajišťovny vznikaly ve 14. století v Anglii a Itálii.⁵

„Z 9. června 1584 se datuje první doložená pojistná událost. Jednalo se o pojistnou smlouvu uzavřenou dne 18. června 1583 na život Williama Gibbonse, na období 12 měsíců a na pojistnou částku 382 liber. Tuto pojistnou smlouvu uzavřel pojistník p. Richard Martin. Pojištěný William Gibbons zemřel 9. června 1584 právě před uplynutím dvanácti měsíců.“⁶ Tato pojistná událost však nebyla vyplacena. V této době italský lékař Lorenzo Tontin zpracovával pravděpodobnost délky lidského života. Dle jeho výpočtů se pojišťovali důchody tzv. „tontiny“.

V 18. století vznikly první tabulky pro prémiové sazby životního pojištění, které byly zpracovány dle výzkumu anglického vědce Edmonda Haileyho. Tento vědec se zabýval sestavením úmrtnostních tabulek z farních údajů o narození a úmrtí obyvatel. Další významnou osobností byl matematik James Dodson, který sestavil nové tabulky premiových sazeb odvislých od délky lidského života. Nově se výše pojistného stanovala podle věku klienta. Například mladý pojištěný platil nižší pojistné po delší dobu, kdežto náklady na starého klienta byly vyšší z důvodu větší pravděpodobnosti úmrtí. Od roku 1778 byla v Hamburku založena první životní pokladna.⁷

⁵ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 16.

⁶ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 16.

⁷ HRADEC, M., ZÁRYBNICKÁ, J. *Vybrané statě z pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2003, s. 8.

„V souvislosti s rozvojem výroby a obchodu vzrůstaly požadavky na přijímání vyšších rizik do pojistné ochrany. Tato potřeba si vynutila nutnost přijímaná rizika rozčlenit na více subjektů, protože již nebylo možné, aby jeden pojišťovací ústav nesl tak vysoké riziko vzniku pojistné události sám. Přijímaná rizika tak bylo nutno rozčlenit a to nejen v horizontální rovině (soupojištění) ale i v rovině vertikální (zajištění). Roku 1982 vzniká první Kolínská zajišťovací společnost na německém území“⁸

3.2.2. Československé a České pojišťovnictví

„Historie pojišťovnictví na území dnešní České republiky je doložena od konce 17. století. Roku 1699 podal Jan Kryštof Bořek originální návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách. V každém městě měl být založen protipožární fond vytvářený příspěvky občanů.“⁹ K uskutečnění tohoto návrhu však nedošlo.

V roce 1827 byl založen „Císařsko-královský privilegovaný český společný náhradu škody ohněm svedené pojišťující ústav“. Později přejmenovaný na První českou vzájemnou pojišťovnu v Praze. Hlavní činností této pojišťovny bylo provozování požárního pojištění nemovitostí později rozšířené na pojištění proti krupobití. Od roku 1909 nabízela tato pojišťovna také životní pojištění. Její největší pojistnou událostí bylo roku 1881 pojistné plnění ve výši téměř 300 tisíc zlatých za požár Národního divadla. Další pojišťovnou byl „C.K. privilegovaný pospolný ústav pohořelný pro Moravu a Slezsko“, který později změnil název na Moravskoslezskou vzájemnou pojišťovnu.¹⁰

Velký rozvoj pojišťovnictví byl zaznamenán v druhé polovině 19. století, kdy vznikaly pojišťovny městské, rolnické a vzájemné. V roce 1862 vznikl Asekurační spolek cukrovarníků a Pražská městská pojišťovna v roce 1865. Pojišťovací požární spolek Sv. Floriána v Chebu byl založen v roce 1868. V Praze vznikla v roce 1869 Slávia, Vzájemná pojišťovací banka a Rolnická vzájemná pojišťovna. O dva roky později byla

⁸ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 17.

⁹ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 17.

¹⁰ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 18.

založena Plaňanská vzájemná pojišťovna. Velmi úspěšná a důležitá instituce v zajišťovnictví byla v roce 1872 založena První česká zajišťovací banka v Praze. Na začátku 20. století vznikla například Hasičská vzájemná pojišťovna v Brně a o dva roky později roku 1902 také Moravská dobytčí pojišťovna v Brně.¹¹

„ V roce 1896 byl vydán tzv. pojišťovací regulativ ve formě nařízení ministerstva vnitra, práv, obchodu a financí, kterým byly pojišťovny zavázány k povinnosti předkládat své pojišťovací podmínky a tarify pojistného, za kterých chtějí provozovat pojištění, a to ke schválení orgánům státního dozoru.“¹²

I v období první světové války, tedy v letech 1914 – 1918, se podařilo udržet svěšené finanční prostředky pojistníků. A tak po vzniku Československé republiky byla zahájena zcela nová etapa rozvoje pojišťovnictví. V období mezi světovými válkami zahájili svou činnost další pojišťovny jako Čechoslavie, lidová pojišťovna (1919), Pojišťovna průmyslu kvasného (1919), Akciová dopravní živelní pojišťovna v Praze (1920) a v roce 1922 Národní pojišťovna, a.s. Mimo domácích pojišťoven působí na českém trhu také pojišťovny zahraniční a to Assicurazioni generali a Riunione Adriatica di Sicuratá. Tyto pojišťovny provozují pojišťovací činnost na základě koncese dle Saint-Germainské a Trianonské mírové smlouvy.¹³

Po útlumu v období 2. světové války bylo v roce 1945 evidováno celkem 733 pojišťoven. V říjnu 1945 byly tyto pojišťovny znárodněny dekretem prezidenta republiky, kterým byla zřízena Pojišťovací rada se sídlem v Praze. Od roku 1947 působilo v Československu pouze pět národních pojišťoven. V únoru roku 1948 byla na území tehdejšího Československa zřízena pouze jediná Československá pojišťovna, národní podnik. Přirozený tržní vývoj se tím přerušil na dlouhá desetiletí. Ke změně došlo až s novým federativním uspořádáním státu v roce 1968, kdy byla Československá

¹¹ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - I. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 18.

¹² VELEBOVÁ, E. *Smluvní a zákonné pojištění*. Praha: Linde Praha – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, 1993, s. 18.

¹³ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - I. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 17.

pojišťovna rozdělena na dva samostatné subjekty. Na území České Republiky působila Česká státní pojišťovna se sídlem v Praze a na území Slovenska „Slovenská štátna pojišťovňa“ se sídlem v Bratislavě. Toto období je také nazýváno monopolizací pojišťovnictví a bylo zakončeno až počátkem devadesátých let.¹⁴

„Dne 28.5.1991 byl přijat zák. č. 185/1991 Sb. o pojišťovnictví, který umožňoval provozovat pojišťovací činnost na území České republiky subjektům, které splňují podmínky pro tuto činnost stanovené tímto právním předpisem. Na základě tohoto zákona začalo provozovat v letech 1991-1992 pojišťovací činnost na našem území 20 dalších pojišťoven. Toto číslo narůstalo až do roku 1997, kdy se pojistný trh začal postupně stabilizovat.“¹⁵

Přijetím zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla byl odstraněn monopol České pojišťovny. Od 1.1. 2000 bylo pojištění odpovědnosti z provozu vozidla povinně smluvním a na český trh vstoupily další pojišťovny.

3.2.3. Historický vývoj pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

„Zákon začal ukládat povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla nejprve jen některým majitelům a provozovatelům motorového vozidla. Tato povinnost se totiž nejdříve týkala jen pilotů letadel. Psal se rok 1925. Majitelé jiných motorových vozidel však časem sami začali pociťovat potřebu uzavřít pojištění odpovědnosti, a tak si ho u pojišťoven začali sjednávat, avšak dobrovolně, nikoli ze zákona.“¹⁶

¹⁴ HRADEC, M., ZÁRYBNICKÁ, J. *Vybrané statě z pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2003, s. 9.

¹⁵ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 18.

¹⁶ Česká kancelář pojistitelů. *Historie povinného ručení* [on line]. 2011[cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://sa-apl2.cpk.cz/o-povinnem-ruceni/1-historie-povinneho-ruceni>>.

Od roku 1811 byla odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla omezena jen na odpovědnost za zavinění. K rozšíření tohoto pojištění na odpovědnost za následek nehody bez zavinění došlo až v roce 1908 a to takzvaným automobilovým zákonem odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Pojištění odpovědnosti bylo až do roku 1932 dobrovolné. S platností zákona č. 198/1932 Sb. o dopravě motorových vozidel byla doprava osob i nákladu koncesovanou živností. Tito živnostníci byli povinni uzavřít pojištění odpovědnosti na zabezpečení závazků vyplývajících z odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Pokud koncesionář neměl doklad o uzavření povinného ručení, nemohla mu být vydána koncesní listina na vykonávání živnosti.¹⁷

„Rozšiřování automobilismu ohrožovalo ostatní účastníky silničního provozu, jimž bylo třeba zabezpečit nejen právo na náhradu škody, ale i jeho faktickou splnitelnost bez ohledu na platební schopnosti provozovatele nebo řidiče vozidla. Proto bylo zákonem č. 81/1935 Sb. zavedeno obligatorní pojištění tzv. zákonné ručení.“¹⁸ Tento zákon ukládal povinnost uzavřít povinné ručení každému majiteli vozidla.

Fond na podporu při úrazech motorovým vozidlem byl založen roku 1935. Přispívaly do něj některé organizace a částečně byl také tvořen z pokut, které se ukládaly majitelům motorových vozidel bez povinného ručení. Finanční prostředky z tohoto fondu byly používány na plnění poškozeným.¹⁹

Od roku 1950 se stalo povinné ručení, dle zákona č. 56/1950 Sb. pojištěním zákonným. Pojištění odpovědnosti za provoz motorového vozidla bylo uzavíráno bez smlouvy, což umožnil monopol státu. Pojištění vznikalo ze zákona.²⁰

¹⁷ Česká kancelář pojistitelů. *Historie povinného ručení* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://sa-apl2.cpk.cz/o-povinnem-ruceni/1-historie-povinneho-ruceni>>.

¹⁸ VELEBOVÁ, E. *Smluvní a zákonné pojištění*. Praha: Linde Praha – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, 1993, s. 19.

¹⁹ Česká kancelář pojistitelů. *Historie povinného ručení* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://sa-apl2.cpk.cz/o-povinnem-ruceni/1-historie-povinneho-ruceni>>.

²⁰ Česká kancelář pojistitelů. *Historie povinného ručení* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://sa-apl2.cpk.cz/o-povinnem-ruceni/1-historie-povinneho-ruceni>>.

Povinné ručení se stalo pojištěním povinně smluvním od roku 2000, kdy byl zrušen monopol České pojišťovny. Povinnost uzavřít toto pojištění je stanovena zákonem č. 168/1999 Sb. Pojištění je uzavíráno podepsáním pojistné smlouvy. Podle tohoto zákona smí na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci provozovat vozidlo vlastník, spoluvlastník či řidič pouze s uzavřeným pojištěním odpovědnosti z provozu vozidla.

„Otevřený trh a zvýšená nabídka přinesla konkurenční podmínky a také pestřejší nabídku produktů pojišťoven. Konkurence se nejprve projevila v různé výši limitů pojistného plnění, dále se rozvíjela v oblasti asistenčních služeb a dalších vedlejších produktů. Po uplynutí přechodného období částečné regulace sazeb pojistného se, počínaje rokem 2003, začala projevovat konkurence i v sazbách (cenách) pojistného. Některé pojišťovny provádějí intenzivní segmentaci na trhu povinného ručení, přičemž segmentační kritéria se neustále rozvíjejí.“²¹

3.3. Povinné ručení

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla kryje riziko škod, které jsou způsobeny při provozu vozidla. Z povinného ručení jsou hrazeny škody na majetku, zdraví, životě, nebo škody, které mají formu ušlého zisku, jež řidič způsobí třetí osobě či osobám. Podmínky pojištění jsou upraveny zákonem č. 168/1999 Sb.

Povinnost uzavřít pojištění má každý majitel motorového vozidla, který vozidlo provozuje na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci s výjimkou účelové komunikace, která není veřejně přístupná. Pojištění musí být uzavřeno i v případě ponechání vozidla na pozemní komunikaci. V případě nesplnění této povinnosti je možné majiteli vozidla uložit pokutu až do výše 40.000 Kč.²²

²¹ Česká kancelář pojistitelů. *Historie povinného ručení* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://sa-apl2.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/1-historie-povinneho-ruceni>>.

²² STÁREK, Z. a kol. *Jak pojistit automobil*. Praha: CP books, 2005, s. 11.

3.3.1. Pojistná smlouva

„Pojistnou smlouvou se pojistitel zavazuje poskytnout ve sjednaném rozsahu pojistné plnění, nastane-li nahodilá událost ve smlouvě blíže označená, a fyzická nebo právnická osoba, která s pojistitelem pojistnou smlouvu uzavřela, je povinna platit pojistné.“²³ „V pojistné smlouvě se lze od zákona odchýlit jen tehdy, pokud tím nedochází ke snížení nebo omezení nároků poškozeného z pojištění odpovědnosti. Bezprostředně po uzavření pojistné smlouvy, týkající se tuzemského vozidla, je pojistitel povinen vydat doklad o pojištění odpovědnosti a zelenou kartu.“²⁴

Pojistná smlouva musí obsahovat:

- údaje o pojistníkovi
- majiteli vozidla případně provozovateli
- pojistiteli
- údaje o vozidle – SPZ, VIN kód, značku, model, objem, výkon, hmotnost...
- dobu trvání pojištění, pojistné období
- limity pojistného plnění
- výši pojistného
- způsob placení pojistného a dobu splatnosti
- podpisy obou stran a datum uzavření případně datum platnosti pojištění

Na základě zákona 168/1999 Sb. má pojištěný nárok na to, aby za něj pojistitel nahradil škodu, kterou způsobil poškozeným. Škoda poškozenému je uhrazena v rozsahu a výši, kterou udává Občanský zákoník v § 442 a následujících. Podmínkou plnění z pojištění je, že škodní událost vznikla v době platnosti pojistné smlouvy.

Limit pojistného plnění je sjednán ve smlouvě o povinném ručení. Limitem plnění je nejvyšší hranice plnění pojistitele při jedné škodné události. Nejnižší limit je stanoven zákonem ve výši 35 mil. Kč za škodu na zdraví, nebo usmrcení na každého zraněného či usmrceného a 35 mil. Kč za škodu na věci bez ohledu na počet poškozených. Obdobně

²³ BUŠTA, P., PŘIKRYL, V. *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla v otázkách a odpovědích*. Praha: Mobildata, a. s., 2001. ISBN 80-238-6889-6.

²⁴ STÁREK, Z. a kol. *Jak pojistit automobil*. Praha: CP books, 2005, s. 12.

je pak určen nejvyšší limit za jednu škodní událost a to 100 mil. Kč za škodu na zdraví a 100 mil Kč za škodu na věci.²⁵

Výši pojistného stanovuje pojistitel tak, aby zabezpečil splnitelnost svých závazků. Tyto závazky vznikají povinností platit náhrady za pojistné události z pojištění odpovědnosti a povinností uhradit každoroční příspěvek do garančního fondu. Pojistitel zabezpečuje splnitelnost těchto závazků dostatečnou tvorbou aktiv, jež tvoří především technické rezervy.

Technické rezervy jsou dle § 51 zákona č. 277/2009 Sb. tvořeny:

- rezervou na nezasloužené pojistné
- rezervou na pojistné plnění
- rezervou na prémie a slevy
- vyrovnávací rezervou
- rezervou na pojistné neživotních pojištění
- rezervou na splnění závazků z ručení za závazky ČKP²⁶

Výši pojistného sjednaného v pojistné smlouvě ovlivňuje také celkový předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka. Pojistitel může poskytnout slevu na pojistném, tedy pojistný bonus. Výše slevy ze základního pojistného se stanovuje podle počtu bezeškodných roků. Pojistitel má tak možnost zvýhodnit dobrého klienta. Malus je naopak přírážka k pojistnému v případě, že pojišťovna poskytla pojistné plnění poškozeným. Jeho výše se stanovuje podle počtu a výše pojistných nároků uplatněných v minulosti. Pojišťovna tím kompenzuje zvýšené riziko škod.

²⁵ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupné on line na: <http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf> [cit. 2011-02-27].

²⁶ ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 2002, s. 86.

3.3.2. Třídění motorových vozidel

Silniční vozidla se podle zákona č. 56/2001 Sb. rozdělují na jednotlivé druhy a kategorie. Silniční a zvláštní vozidla se rozdělují na tyto základní druhy:

- motocykly
- osobní automobily
- autobusy
- nákladní automobily
- speciální vozidla
- přípojná vozidla
- zemědělské nebo lesnické traktory a jejich přípojná vozidla
- pracovní stroje samojízdné
- pracovní stroje přípojně
- nemotorové pracovní stroje
- vozíky pro invalidy s motorovým pohonem širší nebo delší než 1m nebo s hmotností vyšší než 450 kg případně rychlostí nad 6 km/h

Tabulka č. 1: Rozdělení vozidel do kategorií

Kategorie L	motorová vozidla s méně než čtyřmi koly a čtyřkolky
Kategorie M	motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a používají se k přepravě osob
Kategorie N	motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a používají se k přepravě nákladů
Kategorie O	Přípojná vozidla
Kategorie T	Traktory zemědělské nebo lesnické
Kategorie S	Pracovní stroje
Kategorie R	Ostatní vozidla, která nelze zařadit to výše uvedených kategorií

Pozn.: podrobnější členění vozidel do kategorií je uvedeno v příloze č. 1
Zdroj: Zákon č. 56/2001 Sb.

3.3.3. Výjimky z pojištění

Dle § 5 zákona 168/1999 Sb. nemá povinnost uzavřít pojistnou smlouvu řidič cizozemského vozidla, pokud má platnou zelenou kartu, která platí na území státu, který hodlá navštívit. Složky integrovaného záchranného sboru nemají povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Jsou automaticky pojištěny u České podnikatelské pojišťovny. Také nemusí být pojištěna vozidla, která provozuje Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a vozidla Policie ČR.

3.3.4. Likvidace pojistných událostí

Poškozený má právo uplatnit svůj nárok na náhradu škody u příslušného pojistitele nebo v případě nepojištěného vozidla u České kanceláře pojistitelů. Výplata pojistného plnění je splatná do 15 dnů po skončení šetření k zjištění rozsahu jeho povinnosti plnit. Do tří měsíců od nahlášení škody je pojistitel povinen poškozenému vyplatit pojistné plnění nebo zaslat písemné odůvodnění zamítnutí nároku. Zástupce pojišťovny má možnost v zájmu šetření pojistné události nahlížet do trestního spisu. Orgán činný v trestním řízení nebo orgán projednávající přestupek sděluje, na základě žádosti, pojistiteli údaje potřebné pro šetření škodní události.²⁷

V případě pojistné události má poškozený nárok na plnění uplatněných a dostatečně prokázaných nároků z pojištění odpovědnosti škůdce. Poškozený má možnost uplatňovat škodu na zdraví, škodu na věci a v případě firemního vozidla může uplatňovat také škodu na ušlém zisku, pokud vznikla v příčinné souvislosti s dopravní nehodou. Lze také hradit účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároku na náhradu škody. Škoda je hrazena v penězích až do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.

²⁷ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupné on line na: <http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf> [cit. 2011-02-27].

Promlčecí lhůta

„Práva účastníků pojištění se promlčují ve tříleté promlčecí době, jejíž počátek nastává ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé. Jde-li však o právo na plnění pojistitele, které vzniká z pojistné události, počíná lhůta až za rok po pojistné události.“²⁸

Přehled jednotlivých nároků:

Věcná škoda

- náklady na opravu vozidla
- totální škoda
- náklady na náhradní vozidlo
- odtah a vyproštění vozidla
- škoda na ošacení a přepravovaných věcech
- škoda na silničních či dálničních zařízeních
- škoda na stavbě, domě
- poškození louky, pole, zahrady
- ostatní věcné škody – parkovné, poštovné...

Škoda na zdraví

- bolestné
- ztížení společenského uplatnění
- náklady léčení
- ztráta na výdělku v pracovní neschopnosti
- ztráta na výdělku po skončení pracovní neschopnosti
- ztráta na důchodu
- výpomoc v domácnosti
- náklady pohřbu
- jednorázová odškodnění pozůstalých
- ztráta na výživě pozůstalých
- ostatní náklady – lázeňské poplatky, doplatky za léky, cestovné do nemocnice

²⁸ VELEBOVÁ, E. *Smluvní a zákonné pojištění*. Praha: Linde Praha – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, 1993. ISBN 80-85647-13-3.

Škoda na věci

Pokud dojde při dopravní nehodě ke škodě na vozidle, má poškozený nárok na náhradu nákladů na opravu a v případě totální škody na úhradu obecné ceny po odečtení použitelných zbytků vozidla. Na žádost poškozeného lze také vyhotovit rozpis nákladů na opravu vozu. K fyzické opravě tak nemusí dojít a poškozený s vyplacenou částkou může nakládat dle svého uvážení. Po dobu opravy nebo na dobu potřebnou k obstarání nového vozidla může poškozený u pojišťovny uplatnit svůj nárok na úhradu nákladů za zapůjčení náhradního vozidla. V tomto případě je však nutné počítat s tím, že při likvidaci budou odečteny pevné náklady na jeden kilometr. Pevné náklady se stanovují podle typu vozidla, stáří vozidla a také podle počtu najetých kilometrů. Průměrně je odečítáno 3,9 Kč za každý ujetý kilometr. Dále poškozený může uplatnit odtah poškozeného vozidla a náklady na uskladnění vozidla. V případě, že dojde k poškození přepravovaných věcí, je nutné doložit pořizovací doklady a také fotodokumentaci poškozených věcí. Nejsou-li k dispozici doklady o nabytí, je stanovena obecná pořizovací cena a případně odečteny zbytky poškozených věcí.

Pokud při dopravní nehodě dojde ke škodě na věci např. na silničním zařízení, domě, stavbě, zahradě, sloupu veřejného osvětlení, je nutné doložit fotodokumentaci a prohlídku poškozených věcí. Škoda je pak vyplácena zpravidla na základě rozpočtu nákladů na uvedení věcí do původního stavu.

Škoda na zdraví

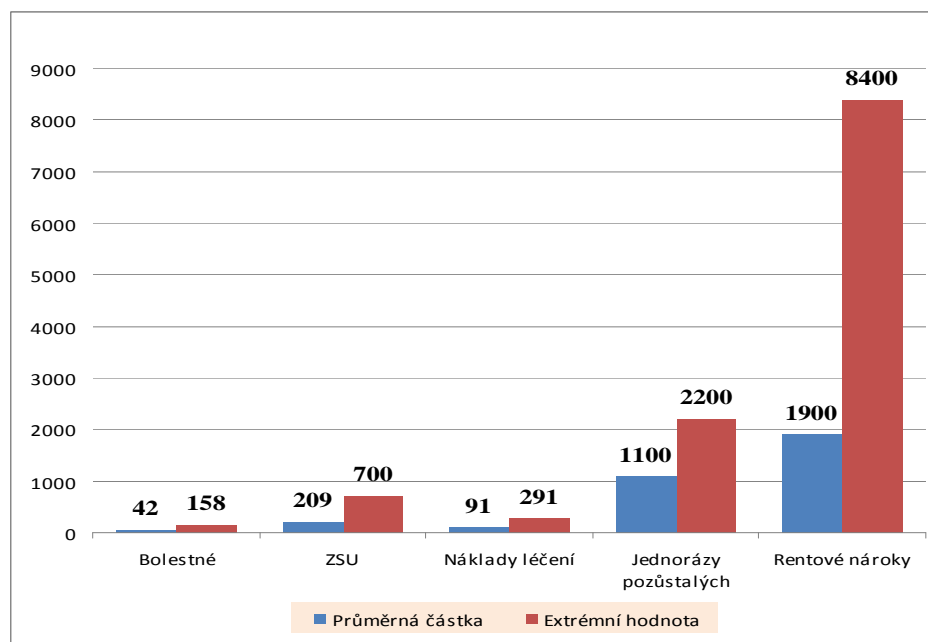
Při škodě na zdraví pojišťovna odškodňuje jednorázové bolestné, které stanovuje ošetřující lékař na základě vyhlášky č. 440/2001 Sb. Na základě této vyhlášky je hodnoceno také ztížení společenského uplatnění, které je hodnoceno zpravidla jeden rok po dopravní nehodě. Podmínkou hodnocení ZSU je ustálení zdravotního stavu poškozeného. Zdravotní pojišťovny mají nárok na uplatnění nákladů léčení za zraněného či usmrceného při dopravní nehodě. Formou peněžitého důchodu je vyplácena ztráta na výdělku v pracovní neschopnosti nebo ztráta důchodu po skončení pracovní neschopnosti (běžně označována jako renta). Výše vyplacené částky se posuzuje porovnáním mezi průměrným platem či důchodem a částkou vyplacenou správou sociálního zabezpečení. Poškozený také může zažádat v souvislosti se škodou na zdraví

o úhradu nákladů léčení, které zdravotní pojišťovna nehradí (např. doplatky za léky, náklady na hospitalizaci, poplatky za ošetření, náklady na rehabilitační pomůcky). Pokud poškozený po úrazu není schopen se o sebe postarat, může si zažádat o příspěvek na výpomoc v domácnosti.

Jestliže dojde při dopravní nehodě k usmrcení poškozeného, mohou pozůstalí nárokovat jednorázová odškodnění, náklady pohřbu a případně nezletilý potomci ztrátu na výživě. Podle § 444 občanského zákoníku se poskytují jednorázová odškodnění pozůstalých, a to:

- manželovi nebo manželce 240.000 Kč
- každému dítěti 240.000 Kč
- každému z rodičů 240.000 Kč
- otci při ztrátě nenarozeného počatého dítěte 85.000 Kč
- sourozenci poškozeného 175.000 Kč
- osobě blízké, žijící ve společné domácnosti 240.000 Kč

Obrázek č. 1: Průměrná a extrémní hodnota škody na zdraví v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČKP

3.3.5. Nelikvidní nároky

Na základě § 7 zákona 168/1999 Sb. pojistitel nehradí:

- škodu v případě, že poškozeným je řidič vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena a také za řidiče pojišťovna nezaplátí náklady léčení vzniklé v důsledku škody na zdraví či usmrcením,
- věcnou škodu a ušlý zisk poškozenému, který s pojištěným žije ve stejné domácnosti. Pokud ale ušlý zisk souvisí se škodou na zdraví nebo usmrcením je tento nárok poškozenému uhrazen,
- škodu na vozidle a přepravovaných věcech, pokud škoda byla způsobena tímto vozidlem. V případě, že se jedná o osobní věci spolujezdců je pojistitel povinen uhradit prokázané nároky poškozeného,
- věcnou škodu, ušlý zisk a škodu na přepravovaných věcech vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy (motorové a přípojné vozidlo), nebyla-li škoda způsobena jiným vozidlem,
- škodu vzniklou manipulací s nákladem stojícího vozidla.
- škody způsobené při organizovaném motoristickém závodě. V případě, že účastníci jsou povinni dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích musí pojistitel uhradit prokázané nároky.
- pokud škoda vznikla střetem dvou vozidel, které vlastní stejná osoba.

Pojišťovna také nehradí škodu „byla-li škoda způsobena vlastníku vozidla provozem jeho vozidla, které v době vzniku škody řídila jiná osoba, nebo osobě, která s vozidlem, jehož provozem byla této osobě škoda způsobena, oprávněně nakládá jako s vlastním nebo se kterým oprávněně vykonává právo pro sebe, a jestliže v době vzniku škody řídila vozidlo jiná osoba, je pojistitel povinen uhradit tomuto vlastníku nebo této osobě pouze škodu na zdraví nebo usmrcením včetně náhrady nákladů vynaložených na péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění.“²⁹

²⁹ KOPECKÝ, K. *Povinné ručení: pojištění odpovědnosti z provozu vozidla - 2. vydání*. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 85.

Nárok pojišťovny na úhradu vyplacené částky

Pojišťovna má proti poškozenému nárok na úhradu toho, co za něj plnila, jestliže se prokáže, že pojištěný:

- úmyslně způsobil škodu
- neoprávněně použil vozidlo, kterým byla způsobena škoda
- neohlásil dopravní nehodu a tím způsobil ztížení řádného šetření škodné události
- odmítl se jako řidič vozidla, které způsobilo dopravní nehodu, podrobit zkoušce na přítomnost alkoholu
- provozoval vozidlo bez platné technické kontroly
- svěřil vozidlo osobě s uloženým zákazem činnosti řídit vozidlo či osobě bez příslušného řidičského oprávnění (kromě vozidel autoškoly)
- řídil vozidlo pod vlivem alkoholu, nebo omamné psychotropní látky
- uvedl vědomě nepravdivé nebo neúplné informace, které byly pro uzavření pojistné smlouvy podstatné³⁰

V případě, že pojištěný porušil některou z výše uvedených povinností, může pojišťovna po něm vymáhat jak vyplacené plnění, tak i náklady spojené s šetřením pojistné události.

„Provozovatel vozidla odpovídá společně a nerozdílně s pojištěným za pohledávku pojistitele na náhradu vyplacené částky proti pojištěnému, neprokáže-li, že nemohl jednání pojištěného ovlivnit. Právo na náhradu vyplacené částky proti provozovateli vozidla nevzniká v případě, kdy provozovatel vozidla utrpěl v době, kdy vozidlo sám neřídil, škodu na zdraví nebo usmrcením, za kterou odpovídá pojištěný, a to do výše, ve které mu podle tohoto zákona vzniklo právo na plnění z pojištění odpovědnosti.“³¹

³⁰ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupné on line na: <http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf> [cit. 2011-02-27].

³¹ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.). Dostupné on line na: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_7987.html> [cit. 2011-02-06].

3.3.6. Povinnosti pojištěného

Základní povinností pojištěného, při vzniku dopravní nehody, je vznik pojistné události neprodleně písemně nahlásit pojistiteli a doložit veškeré potřebné doklady. Pojištěný je povinen svému pojistiteli sdělit, zda proti němu bylo uplatněno právo na náhradu škody a zda bylo v souvislosti s dopravní nehodou zahájeno správní nebo trestní řízení. V případě, že poškozený uplatnil své právo na náhradu škody u soudu, je pojištěný povinen tuto skutečnost sdělit svému pojistiteli.

„Pojištěný je povinen, bez zbytečného odkladu doložit poškozenému na jeho žádost údaje nezbytné pro uplatnění práva poškozeného na náhradu škody, zejména své jméno, příjmení a bydliště nebo obchodní jméno a sídlo, popřípadě místo podnikání pojistitele, u něhož bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti, číslo pojistné smlouvy, a jedná-li se o vozidlo, které podléhá evidenci vozidel, státní poznávací značku vozidla, kterým byla škoda způsobena.“³²

Účastníci dopravní nehody jsou povinni neprodleně oznámit dopravní nehodu na Policii České republiky v případě, že:

- došlo ke zranění nebo usmrcení osoby
- při dopravní nehodě došlo na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí ke škodě přesahující částku 100.000 Kč
- dojde ke škodě na majetku třetí osoby
- dojde k poškození příslušenství pozemní komunikace
- účastníci dopravní nehody nejsou schopni zabezpečit plynulost provozu na pozemních komunikacích
- nedojde k dohodě mezi účastníky dopravní nehody³³

³² STÁREK, Z. a kol. Jak pojistit automobil, CP books, 2005, s. 15.

³³ Česká kancelář pojistitelů. *Postup pro účastníky dopravní nehody* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/PostupProUcastnikyDopravniNehodyVcr/index.php>>.

3.3.7. Nehody v zahraničí nebo s cizími státními příslušníky

Pokud dojde k pojistné události provozem tuzemského vozidla na území jiného státu Evropské unie, potom se likvidace pojistné události řeší dle právní úpravy tohoto členského státu (na základě § 7 odst. 1. písm. f) zákona 168/1999 Sb).

Škodní zástupce

Škodní zástupce je fyzická nebo právnická osoba, která zastupuje pojistitele v jiném členském státě. Tento zástupce musí mít bydliště, místo podnikání nebo sídlo v členském státě, ve kterém byl ustanoven.

Škodní zástupce projednává za pojistitele škodní události a vyplácí oprávněné nároky poškozeným. Zároveň shromažďuje veškeré informace nutné k prošetření nároků poškozeného v případě, že škoda byla způsobena vozidlem:

- které má sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla v jiném členském státě, než ve kterém má bydliště, místo podnikání nebo sídlo poškozený
- které má obvyklé stanoviště v jiném členském státě než ve státě, ve kterém má bydliště poškozený
- v jiném členském státě, než ve státě, ve kterém má bydliště, místo podnikání nebo sídlo poškozený
- ve třetím státě, který je součástí systému zelených karet ³⁴

Škodní zástupce má možnost zastupovat více pojistitelů v různých členských zemích. Má oprávnění pojistitele zastupovat ve vztahu k poškozenému a je schopen komunikovat v úředním jazyce státu, ve kterém má poškozený bydliště. Poškozený má také možnost uplatnit svůj nárok na náhradu škody přímo u pojistitele vozidla, kterým byla způsobena škoda nebo přímo proti osobě škůdce.

³⁴ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.). Dostupné on line na: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_7987.html> [cit. 2011-02-06].

Platnost zelených karet

„Česká kancelář pojistitelů uzavřela v systému zelených karet prováděcí dohody k Interním Pravidlům se všemi ostatními kanceláři pojistitelů. Interní Pravidla mezi kanceláři jsou jedním ze základních pilířů systému zelené karty. Zelená karta je tak jediný mezinárodně v Evropě uznávaný doklad o existenci pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.“³⁵

Tabulka č. 2: Seznam států Evropského hospodářského prostoru

MPZ	Stát	MPZ	Stát
B	Belgie	M	Malta
BG	Bulharsko	D	Německo
CZ	Česká Republika	NL	Nizozemsko
DK	Dánsko	N	Norsko
EST	Estonsko	PL	Polsko
FIN	Finsko	P	Portugalsko
F	Francie	A	Rakousko
I	Itálie	RO	Rumunsko
IRL	Irsko	GR	Řecko
IS	Island	SK	Slovenská Republika
CY	Kypr	SLO	Slovinsko
FL	Lichtenštejnsko	GB	Spojené království Velké Británie a Severního Irska
LT	Litva	E	Španělsko
LV	Lotyšsko	S	Švédsko
L	Lucembursko	CH	pro účely zelenokaretního systému i Švýcarsko
H	Maďarsko		

Zdroj: ČKP

Tabulka č. 3: Další státy stanovené vyhláškou Ministerstva financí

MPZ	Stát	MPZ	Stát
AL	Albánie	MC	Monako
AND	Andorra	RSM	San Marino
BIH	Bosna a Hercegovina	SRB	Srbská Republika
SRB	Černá Hora	TR	Turecko
HR	Chorvatsko	UA	Ukrajina
MK	Makedonie	SCV	Vatikán

Zdroj: ČKP

³⁵ Česká kancelář pojistitelů. *Kde platí zelená karta* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/ZelenaKarta/index.php>>.

Mimo výše uvedených států je součástí zelenokaretního systému také Bělorusko, Írán, Izrael, Moldavsko, Maroko, Rusko a Tunisko. Tyto státy nejsou však uvedeny v seznamu států v prováděcí vyhlášce Ministerstva financí. Pojišťovna se tak může rozhodnout, zda rozšíří platnost pojištění odpovědnosti i na území těchto států.³⁶

Hraniční pojištění

„Hraniční pojištění historicky odvozuje svůj název od místa svého nejčastějšího vzniku, kterým je silniční hraniční přechod. Dnes se Hraniční pojištění uzavírá zpravidla ve vnitrozemí na dobu prodlouženého pobytu cizozemského vozidla na území ČR po vypršení platnosti předchozího pojištění odpovědnosti z provozu vozidla platného na území ČR.“³⁷

Povinnost uzavřít hraniční pojištění má každý vlastník či spoluvlastník cizozemského vozidla, který nemá při vjezdu do České republiky zelenou kartu s platností na tomto území.

Hraniční pojištění se sjednává na dobu 15 dní. Sazby hraničního pojištění na 15 dnů se pohybují od 2.200 Kč pro přívěsy až do 8.400 Kč za nákladní vozidla, tahače či autobusy. Pojistná smlouva vzniká uhrazením příslušného pojistného. Hraniční pojištění je možno uzavřít na vybraných pobočkách Kooperativa pojišťovny. Seznam poboček je uveden v přílohách.³⁸

Pojistné za hraniční pojištění je odváděno do garančního fondu České kanceláře pojistitelů. Nárok na pojistné plnění za pojistnou událost způsobenou provozem cizozemského vozidla pojištěného hraničním pojištěním je možné uplatnit u České kanceláře pojistitelů.

³⁶ Česká kancelář pojistitelů. *Tabulka členských států Rady kanceláří, s nimiž ČKP uzavřela dohody v systému ZK* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/ClenoveRadyKancelari/index.php>>.

³⁷ Česká kancelář pojistitelů. *Hraniční pojištění* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/hraobec.php>>.

³⁸ Česká kancelář pojistitelů. *Hraniční pojištění* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/hraobec.php>>.

Tabulka č. 4: Sazby hraničního pojištění platné od 1.1.2011

Skupina vozidel	Sazby pojistného v Kč	
	15-ti denní sazba	
	Mimo soutěže	Motoristické soutěže
Dvoukolové motorové vozidlo a motorová tříkolka	3 000	4 500
Osobní automobil do celkové hmotnosti 3500 kg včetně	6 500	13 000
Ostatní motorová vozidla (nákladní vozidla, tahače, autobusy)	10 000	20 000
Přívěsy nad 750 kg a návěsy	2 200	X

Zdroj: ČKP

V případě provozování cizozemského vozidla na území České republiky bez platného hraničního pojištění, je majitel či provozovatel povinen zaplatit České kanceláři pojistitelů příslušné pojistné a minimální přírážku ve výši 10.000 Kč.³⁹

3.3.8. Zánik pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla zaniká:

- změnou vlastníka
- fyzickým zánikem vozidla
- dnem vyřazení tuzemského vozidla z evidence vozidel
- odcizením vozidla
- neplacením pojistného
- výpovědí
- dohodou mezi pojistníkem a pojistitelem
- uplynutím sjednané doby pojištění⁴⁰

³⁹ Česká kancelář pojistitelů. *Hraniční pojištění* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/hraobec.php>>.

⁴⁰ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.). Dostupné on line na: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_7987.html> [cit. 2011-02-06].

Změnou vlastníka pojistná smlouva zaniká dnem oznámení této skutečnosti pojišťovně. Původní smlouva nepřechází na nového majitele. Nový majitel má povinnost uzavřít vlastní pojistnou smlouvu. Je v zájmu prodávajícího ukončit pojistnou smlouvu co nejdříve. V opačném případě se prodávající vystavuje riziku, že v případě způsobení škody novým vlastníkem přijde o bonus.

Jestliže dojde k fyzickému zániku vozidla, je dnem zániku pojistné smlouvy den, kdy vozidlo bylo vyřazeno z evidence. Fyzický zánik vozidla lze doložit dokladem o ekologické likvidaci, potvrzením o ohledání vozidla nebo v krajním případě čestným prohlášením vlastníka vozidla.

Pojistná smlouva může také zaniknout dnem, kdy vozidlo bylo vyřazeno z registru silničních vozidel. V registru vozidel vlastník odevzdá registrační značky a technický průkaz vozidla. Pojistník je povinen odevzdat zelenou kartu pojišťovně.

Dalším druhem zániku pojistné smlouvy je odcizení vozidla. Pokud nelze stanovit čas, kdy vozidlo bylo odcizeno, tak pojistná smlouva zaniká ke dni oznámení odcizení na Policii ČR. Pojistník, vlastník či provozovatel má povinnost bez zbytečného odkladu nahlásit pojišťovně odcizení vozidla.

Pokud pojistník neuhradí ve lhůtě jednoho měsíce od doručení upomínky předepsané pojistné, tak jeho smlouva o pojištění odpovědnosti zaniká dnem následujícím po marném uplynutí lhůty. Doručením upomínky se rozumí dopis zaslaný na adresu pojistníka, který dopis převzal, odmítl převzít nebo si jej v předepsané lhůtě tj. 15 dní nevyzvedl. Doručenou upomínkou je i dopis, který nebylo možno doručit, protože na uvedené adrese již adresát nebydlí nebo je neznámý. Upomínky se doručují na korespondenční adresu pojistníka uvedenou v pojistné smlouvě.

Výpovědí zaniká pojistná smlouva ke konci pojistného období. Žádost o ukončení pojistné smlouvy, musí být podána šest týdnů před jeho uplynutím. Výpovědí pojistná smlouva zaniká také v případě, že na pojistné smlouvě je evidováno více pojistných událostí. V takovém případě pojišťovna zasílá pojistníkovi informaci o tom, že pojistná smlouva zaniká ve lhůtě dané všeobecnými pojistnými podmínkami. V praxi to bývá ve lhůtě 8 – 30 dní.

Pokud se pojistník i pojistitel dohodnou na zániku smlouvy, zaniká pojistná smlouva k datu podpisu této dohody. Pojistná smlouva také může zaniknout k datu, ke kterému byla sjednána, tj. pojistná smlouva na dobu určitou. Délka pojištění je sjednána při uzavírání smlouvy.

Pojistník je povinen bezprostředně po zániku pojištění odevzdat zelenou kartu a pojišťovna mu musí ve lhůtě 15 dní zaslat písemné potvrzení o době trvání smlouvy a bezeškodném průběhu. V případě, že k zániku pojistné smlouvy došlo změnou vlastníka nebo fyzickým zánikem vozidla, má vlastník či provozovatel vozidla povinnost tuto skutečnost oznámit registru vozidel. Pokud pojistník zaplatil pojistné na celé pojistné období a pojistná smlouva zanikla před koncem tohoto období, je pojistitel povinen pojistníkovi vrátit úměrnou část pojistného.⁴¹

3.3.9. Evidence pojištění odpovědnosti

Povinnost vést evidenci pojištění odpovědnosti má Česká kancelář pojistitelů. Na základě § 15 zákona č. 47/2004 Sb. má pojistitel povinnost sdělovat České kanceláři pojistitelů údaje o vzniku, změně a zániku pojištění odpovědnosti ve lhůtě do jednoho měsíce ode dne změny. Tyto údaje jsou pak poskytovány Centrálnímu registru vozidel.

3.3.10. Česká asociace pojišťoven

„Česká asociace pojišťoven (dále jen ČAP) je zájmovým sdružením vytvořeným na organizaci a podporu vzájemné pomoci, spolupráce a zabezpečení zájmů pojišťoven a zajišťoven. Svou činnost zahájila 1.1.1994 jako zástupkyně Československé asociace pojišťoven.“⁴² Od roku 1998 je ČAP členem Evropské pojišťovací a zajišťovací federace.

Čelny ČAP mohou být všechny pojišťovny, které mají povolení k podnikání v pojišťovnictví na území České republiky. K 1.1. 2011 bylo třicet pojišťoven členy ČAP. Jejich seznam je uveden v přílohách. Podíl členských pojišťoven na předepsaném

⁴¹ BUŠTA, P., PŘÍKRYL, V. *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla*. Praha: Mobildata, a. s., 2001, s. 32.

⁴² ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 2002, s. 112.

pojistném v ČR je 98 %. Mezi členy se zvláštním statutem patří Česká kancelář pojistitelů a AIDA česká sekce mezinárodního sdružení pro pojistné právo. Přidruženým členem je Deutscher Ring Lebensversicherungs-Aktiengesellschaft, pobočka pro Českou republiku. Všichni členové se řídí Stanovami asociace a jsou povinni dodržovat Kodex etiky v pojišťovnictví.⁴³

„Hlavní úkoly ČAP:

- zpracovávat připomínky k právním předpisům týkajících se pojišťovnictví, pojištění nebo jiných zájmů pojišťoven a prosazovat nezbytné úpravy, české i evropské legislativy
- vytvářet nástroje zábrany škod a pojistných podvodů
- sjednocovat pravidla a postupy členů v oblasti technické, informační i statistické
- vytvářet informační nástroje pro veřejnost a objektivně a srozumitelně informovat o vývoji pojistného trhu, pojistných produktech a novinkách
- přispívat k odborné informovanosti členů a zabezpečovat vzdělávání
- vytvářet pravidla etického chování v pojišťovnictví
- působit při odstraňování rozporů mezi členy asociace, dbát na dodržování zásad.“⁴⁴

3.3.11. Česká kancelář pojistitelů

Česká kancelář pojistitelů je právnickou osobou se sídlem Na Pankráci 1724/129, Praha 4. Byla zřízena zákonem č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dne 30. července 1999. Je profesní organizací pojistitelů, kteří jsou oprávněni na území ČR provozovat pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.⁴⁵

⁴³ Česká asociace pojišťoven. *O nás* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.cap.cz/Folder.aspx?folder=Lists%2fMenu%2fo+n%c3%a1s>>.

⁴⁴ Česká asociace pojišťoven. *O nás* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.cap.cz/Folder.aspx?folder=Lists%2fMenu%2fo+n%c3%a1s>>.

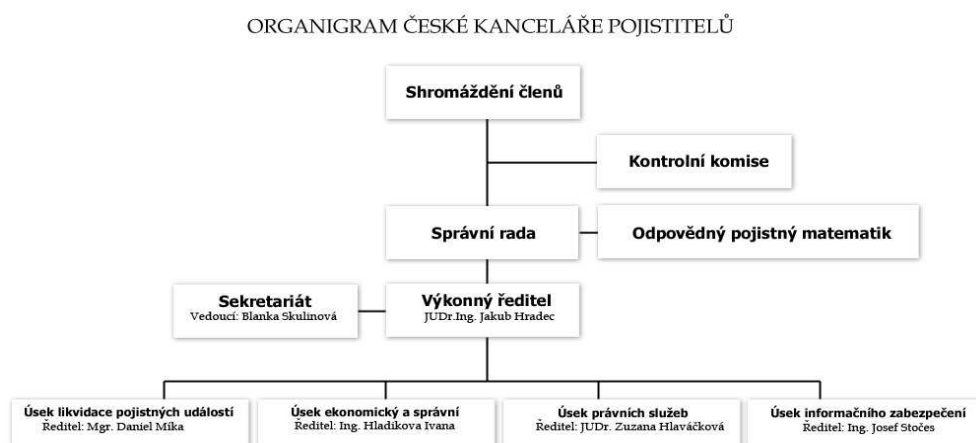
⁴⁵ Česká kancelář pojistitelů. *O nás obecně* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.ckp.cz/onas/onas_obec.php>.

Česká kancelář pojistitelů (dále jen Kancelář) na základě ustanovení §18 a následujících zákona 168/1999 Sb. spravuje garanční fond, provozuje hraniční pojištění a informační středisko. Dále je členem Rady kanceláří, zajišťuje uzavírání dohod s kanceláři pojistitelů cizích států, informačními středisky a orgány pověřenými v jiných členských státech vyřizováním žádostí o náhradní plnění a zabezpečuje úkoly vyplývající z těchto dohod. Také spolupracuje se státními orgány ve věcech týkajících se pojištění odpovědnosti, vede evidenci a statistiky pro účely pojištění odpovědnosti. Nezanedbatelnou činností Kanceláře je také účast na prevenčních projektech předcházení škodám v provozu na pozemních komunikacích a také se angažuje v projektech řešících pojistné podvody v pojištění.⁴⁶

Orgány Kanceláře

- Shromáždění členů – nejvyšší orgán Kanceláře
- Správní rada – statutární orgán, který má 5 členů
- Kontrolní komise – kontrolní orgán, který dohlíží na výkon působnosti správní rady, hospodaření Kanceláře a dodržování povinností členů Kanceláře platit příspěvky ve stanovené lhůtě a výši
- Výkonný ředitel – zabezpečuje činnost Kanceláře

Obrázek č. 2: Organizační struktura České kanceláře pojistitelů

Zdroj: ČKP

⁴⁶ Česká kancelář pojistitelů. *O nás obecně* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.ckp.cz/onas/onas_obec.php>.

Členové Kanceláře

„Členství v Kanceláři vzniká příslušnému pojistiteli dnem, kdy mu bylo ministerstvem uděleno povolení k provozování pojištění odpovědnosti a zaniká dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí ministerstva, kterým se pojistiteli povolení k provozování předmětného pojištění odnímá. Člen Kanceláře je povinen platit Kanceláři příspěvky, které lze použít pouze k zabezpečení její působnosti. Členové Kanceláře ručí za její závazky v poměru podle svých příspěvků a za tímto účelem jsou povinni tvořit technické rezervy.“⁴⁷

Seznam členů České kanceláře pojistitelů:

- Allianz pojišťovna, a.s.
- AXA pojišťovna, a.s.
- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.
- Česká pojišťovna, a.s.
- ČSOB pojišťovna, a.s.
- Direct pojišťovna, a.s.
- Generali pojišťovna, a.s.
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
- Chartis Europe s.a.
- Kooperativa pojišťovna, a.s.
- Slavia pojišťovna, a.s.
- Triglav pojišťovna, a.s.
- Uniqa pojišťovna, a.s.
- Wüstenrot pojišťovna, a.s.

⁴⁷ HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005, s. 66.

Garanční fond

Garanční fond je tvořen z příspěvků členů, úhrad postižných pohledávek, příjmů z pojistného za hraniční pojištění a příjmů z pojistného přijatého z titulu zákonného pojištění.

Kancelář poskytuje z garančního fondu poškozenému:

- plnění za škodu na zdraví způsobenou provozem nezjištěného vozidla, za kterou odpovídá nezjištěná osoba, plnění za škodu na věci nebo ušlém zisku vzniklém v souvislosti se škodou na věci poskytne Kancelář pouze tehdy, pokud současně s touto škodou byla poškozenému způsobena i závažná škoda na zdraví a pokud škoda na věci nebo ušlém zisku přesáhla 10.000 Kč,
- plnění za škodu způsobenou provozem vozidla, za kterou odpovídá osoba bez pojištění odpovědnosti, byl-li provoz tohoto vozidla podmíněn pojištěním odpovědnosti podle zákona 168/1999 Sb.,
- plnění za škodu způsobenou provozem tuzemského vozidla, za kterou odpovídá osoba, jejíž odpovědnost za tuto škodu je pojištěna u pojistitele, který z důvodu svého úpadku nemůže uhradit tuto škodu,
- plnění za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, za kterou odpovídá osoba, jejíž odpovědnost za tuto škodu je pojištěna hraničním pojištěním,
- plnění za škodu způsobenou provozem cizozemského vozidla, jehož řidiči nevzniká při provozu tohoto vozidla na území České republiky povinnost uzavřít hraniční pojištění,
- náhradní plnění.⁴⁸

Pokud Kancelář vyplatí pojistné plnění za škody způsobené nepojištěným vozidlem nebo vozidlem nezjištěným, má nárok na náhradu toho, co za povinné osoby vyplatila. Povinnými osobami jsou vlastník, provozovatel i řidič vozidla. Všechny tyto osoby jsou solidárními dlužníky, tj. že každý odpovídá do plné výše dluhu. Jestliže jeden z dlužníků

⁴⁸ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupný on line na http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf [cit. 2011-02-27]

uhradí dlužnou částku, zaniká dluh i ostatním solidárním dlužníkům. Zavíní-li dopravní nehodu s nepojištěným vozidlem osoba nezletilá, odpovídají za její dluhy rodiče. V případě úmrtí povinného, přechází dluhy na jeho dědice až do výše nabytého dědictví. Pokud povinná osoba nezaplatí ve stanovené lhůtě dlužnou částku, ani neuzavře dohodu o splácení dluhu je případ předáván externí vymahací agentuře, případně soudu.⁴⁹

Náhradní plnění je poskytováno v případě, že pojistitel nezaslal poškozenému pojistné plnění, případně oznámení o zamítnutí uplatněného nároku ve lhůtě do tří měsíců ode dne uplatnění škody. Nebo pokud pojistitel v jiném členském státě neustanovil pro Českou republiku škodního zástupce.

3.3.12. Přestupky a sankce

„Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek označeno v zákoně, pokud nejde o trestný čin. V silniční dopravě je přestupek nejčastějším porušením zákona. K odpovědnosti za přestupek stačí zavinění z nedbalosti, pokud zákon nestanoví, že je třeba úmyslného zavinění.“⁵⁰

Přestupku se dopouští fyzická osoba pokud:

- provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti
- vlastník ve lhůtě 14 dnů od ukončení pojištění odpovědnosti neodevzdá státní poznávací značku a osvědčení o registraci vozidla příslušnému orgánu evidence
- pokud řidič při silniční kontrole nepředloží platnou zelenou kartu nebo doklad o hraničním pojištění⁵¹

⁴⁹ Česká kancelář pojistitelů. *Často kladené dotazy na ČKP* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-25]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/faq.php#ad5>>.

⁵⁰ KOPECKÝ, K. *Povinné ručení: pojištění odpovědnosti z provozu vozidla - 2. vydání*. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 66.

⁵¹ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupný on line na http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf [cit. 2011-02-27]

V případě právnické osoby se jedná o správní delikt. Právnická osoba se dopouští správního deliktu, pokud provozuje vozidlo bez pojištění a pokud jako vlastník vozidla neodevzdá v příslušné lhůtě státní poznávací značky a osvědčení o technické způsobilosti Centrálnímu registru vozidel.

Tomu, kdo provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti je možno ve správním řízení uložit pokutu od 5.000 Kč do 40.000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel až na dobu jednoho roku. Za nesplnění povinností spojených s odhlášením vozidla z registru vozidel je možno vlastníkovu vozidla uložit pokutu od 2.500 Kč až do 20.000 Kč. Za nepředložení platné zelené karty, lze řidiči vozidla uložit pokutu od 1.500 Kč až do 3.000 Kč, v blokovém řízení pak do 1.500 Kč. Za nepředložení dokladu o hraničním pojištění může Policie ČR řidiči vozidla uložit pokutu až do výše trojnásobku předepsaného pojistného, nejméně však 10.000 Kč.⁵²

⁵² Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupný on line na http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf [cit. 2011-02-27]

4. Změny v povinném ručení

4.1. Příspěvek nepojištěných do garančního fondu

Od 1. ledna 2009 byl zaveden příspěvek nepojištěných do garančního fondu. Je-li vozidlo, přihlášené v registru vozidel jako provozované bez pojištění odpovědnosti, je jeho vlastník povinen uhradit České kanceláři pojistitelů příspěvek za dobu, po kterou vozidlo nebylo pojištěno. Hlavním cílem je snížit počet nepojištěných vozidel. A samozřejmě i počet škod, které způsobí řidiči nepojištěných vozidel. Dalším z cílů zavedení příspěvku je také snížení počtu registrovaných vozidel, která již fyzicky neexistují nebo je nelze využívat k provozu na pozemních komunikacích.

„Příspěvek do garančního fondu ČKP musejí povinně odvádět všechny pojišťovny poskytující povinné ručení. Přestože meziroční statistiky v počtu dopravních nehod nerostou stále nahoru, zvyšuje se vyplacené plnění pojišťoven aritmetickou křivkou. Je to způsobeno několika faktory. Po našich cestách jezdí dražší vozidla (včetně nákladních), ale hlavně stoupá povědomí o náhradě škody v případě škody na životě či na zdraví. A například v případě ušlé mzdy a trvalých následků jde o miliony korun.“⁵³

Nepojištěné vozidlo nesmí být provozováno na pozemních komunikacích, proto je nutné vozidlo umístit mimo veřejně přístupné komunikace, nejlépe na soukromý pozemek. Dále je nutné nepoužívané vozidlo odhlásit z registru vozidel a to buď dočasně na období do jednoho roku, nebo trvale.

Výše příspěvku do garančního fondu je dána počtem dní, po které vozidlo nebylo pojištěno a denní sazbou dle druhu vozidla. Součástí příspěvku jsou také náklady na uplatnění (tisk dopisu, poštovné, zpracování plateb atd.) a v případě neuhrazení příspěvku také náklady na vymáhání. Příspěvek je splatný do 30 dnů od dne doručení písemné výzvy. Za doručenou výzvu k úhradě se považuje také dopis, který nebyl

⁵³ CHVÁTAL, D. *Tažení na neplatiče povinného ručení začalo* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-06]. Dostupné na: <<http://www.mesec.cz/clanky/tazeni-na-neplatice-povinneho-ruceni-zacalo/nazory/54145/>>.

vyzvednut ve lhůtě do 15 dnů ode dne uložení na České poště nebo výzva, kterou obeslaný odmítl převzít. Součástí výzvy je kromě žádosti o úhradu příspěvku do garančního fondu, také složenka a dotazník, na základě, kterého může obeslaný prokázat, že vozidlo neprovozoval v rozporu s § 24c zákona č. 168/1999 Sb. Adresu sdělí Kanceláři na její žádost příslušný orgán evidence.⁵⁴

Tabulka č. 5: Přehled sazeb podle druhů vozidel

<i>Vozidlo</i>	<i>poplatek na den</i>
motocykl s objemem válců motoru do 350 ccm	20 Kč
motocykl s objemem válců motoru nad 350 ccm	30 Kč
osobní automobil s objemem válců motoru do 1 850 ccm	50 Kč
osobní automobil s objemem válců motoru nad 1 850 ccm	70 Kč
autobus	160 Kč
nákladní vozidlo s největší přípustnou hmotností do 12.000 kg nebo přípojně vozidlo s největší přípustnou hmotností nad 3 500 kg do 10 000kg	130 Kč
tahač nebo jiné nákladní vozidlo s největší přípustnou hmotností nad 12 000 kg nebo přípojně vozidlo s největší přípustnou hmotností nad 10 000 kg	300 Kč
speciální vozidlo	80 Kč
přípojně vozidlo s nejvyšší přípustnou hmotností do 3 500 kg	30 Kč
zemědělský nebo lesnický traktor a jejich přípojně vozidlo	40 Kč
ostatní vozidla	60 Kč

Zdroj: ČKP

Příspěvek do garančního fondu nenahrazuje pojištění odpovědnosti. Pokud je nepojištěným vozidlem způsobena dopravní nehoda, je poškozenému vyplaceno pojistné plnění, které je následně vymáháno po vlastníkově, řidiči či provozovateli nepojištěného vozidla. Příspěvek slouží především k úhradě škod způsobených nepojištěnými vozidly. Ročně řidiči nepojištěných vozidel způsobí kolem 5.000 nehod. Z garančního fondu je tak ročně vyplaceno kolem 450 miliónů Kč. Provozováním nepojištěného vozidla se jeho

⁵⁴ Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.) dostupný on line na http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf [cit. 2011-02-27]

vlastník dopouští přestupku. Tento přestupek je jednorázově sankcionován správním orgánem. Uhrazením příspěvku do garančního fondu tento přestupek nezaniká.⁵⁵

Za 21 měsíců zaslala Kancelář 272 478 výzev k úhradě příspěvku nepojištěných do garančního fondu, na základě kterých bylo vybráno přes 217 mil. Kč. Na konci roku 2008 bylo každé deváté vozidlo v České republice nepojištěné. Tedy 12 % vozidel bylo nepojištěných. V říjnu 2010 bylo nepojištěné každé dvanácté vozidlo. Počet nepojištěných vozidel tak kles na 8,3 %. K 30.9.2010 bylo v České republice evidováno 598 tis. nepojištěných vozidel což je stále ještě dosti vysoké číslo. Cílem Kanceláře je snížit podíl nepojištěných vozidel na celkovém počtu registrovaných vozidel pod 2 %. Z důvodu nezaplacení příspěvku bylo do 30.9. 2010 podáno již 2 127 soudních žalob, na základě kterých bylo vydáno 752 platebních příkazů.⁵⁶

Tabulka č. 6: Vývoj počtu nepojištěných škod a vyplaceného plnění

Kalendářní rok	Evidované nepojištěné škody	Vyplacené pojistné plnění v tis. Kč
2003	4 584	110 322
2004	4 920	212 620
2005	5 098	257 562
2006	4 853	264 761
2007	4 687	276 160
2008	4 741	254 418
2009	3 608	284 701
2010	3 140	-

Zdroj: ČKP

Jak je vidět z výše uvedené tabulky počet škod způsobených nepojištěným vozidlem rok od roku klesá. Hlavním důvodem je zavedení příspěvku nepojištěných do garančního fondu, ale také vyšší informovanost široké veřejnosti. Naopak objem vyplaceného plnění, kromě roku 2008, neustále roste. Důvodem nárůstu objemu

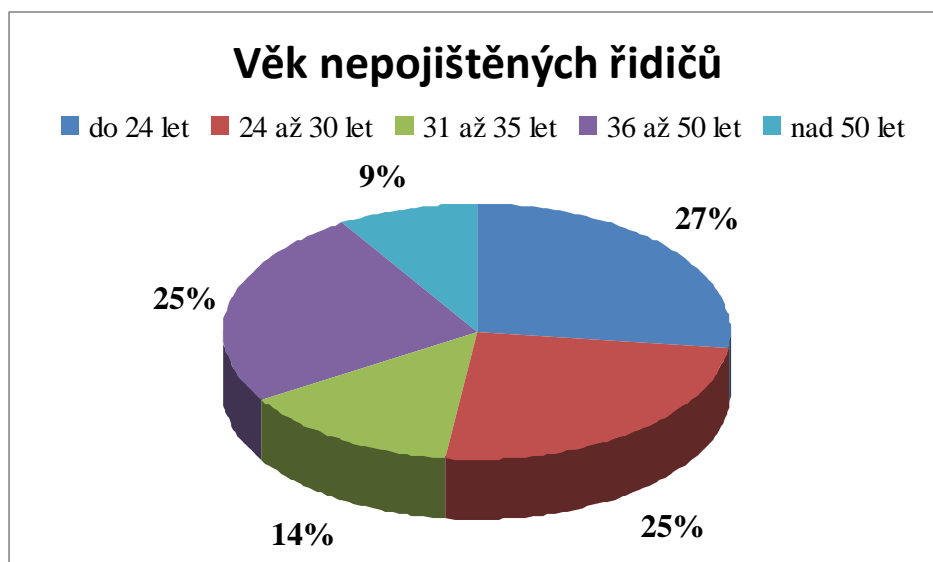
⁵⁵ Česká kancelář pojistitelů. *Jaké postihy hrozí motoristům na neplacení povinného ručení* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://sa-apl2.ckp.cz/component/content/article/4-neplaceni-povinneho-ruceni/12-jake-postihy-hrozi-motoristum-za-neplaceni-povinneho-ruceni-1>>.

⁵⁶ HRADEC, J. *Tisková zpráva – Za neplacení příspěvku do garančního fondu ČKP končí první neplatiči u soudu* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-06]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/tisk/tiskovezpravy/tiskova-zprava-ckp-29.pdf>>.

vyplaceného plnění je především vyšší procento uplatněných škod na zdraví. Zároveň roste i průměrné vyplacené plnění za škodu na věci. Toto je způsobeno především tím, že na českých silnicích jezdí stále více nových, dražších vozidel.

Nejčastějšími viníky dopravních nehod jsou z 80 % muži, bývají spíše mladší v kategorii do 36 let. Vyšší výskyt nehod je na silnicích I. až III. třídy. Nehody jsou většinou způsobeny pod vlivem alkoholu. Dalším nejčastějším důvodem dopravních nehod je nepřiměřená rychlost. Nejvíce škod způsobených nepojištěnými vozidly vzniká během letních měsíců (o 30 % více než zimě), kdy se na silnice vydávají i „sezónní“ řidiči.⁵⁷

Obrázek č. 3: Věk nepojištěných řidičů

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČKP

⁵⁷ Česká kancelář pojistitelů. *Statistiky a grafy* [on line]. 2008 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.ckp.cz/tisk/statistiky_a_informace/statistiky_grafy-nepojistene-skody.pdf>.

4.2. Nehodové centrum pojišťoven

Dnem 1.10.2009 byl spuštěn pilotní provoz Nehodového centra pojišťoven. (dále jen NCP). Provozovatelem NCP je Česká kancelář pojistitelů ve spolupráci s jednotlivými pojišťovnami. Činnost NCP je zajišťována Call Centrem NCP, které je obsluhováno smluvními asistenčními společnostmi členských pojišťoven.

Cíle NCP:

- včas obnovit bezpečnost a plynulost silničního provozu
- předcházet škodám v provozu na pozemních komunikacích
- pomáhat řešit stresové situace řidičů nepojištěných vozidel
- zajišťovat odtahy podle předem určených pravidel
- přispět k optimalizaci nákladů likvidace pojistných událostí

„Každý řidič je povinen odstranit vozidlo, které se po nehodě stane překážkou provozu. Pokud je řidič zraněn, měla by Policie zajistit odvoz právě prostřednictvím Nehodového centra. To zjistí, u které pojišťovny je řidič pojištěn a problém předá konkrétní asistenční službě, která pro pojišťovnu pracuje. Dále může zajistit náhradní vozidlo nebo dopravu pro pokračování v cestě, předání vzkazů, pomůže řešit finanční problémy při nehodě v zahraničí, zajistí znalecké posudky, zprostředkuje telefonické tlumočení, pomůže při získání policejní zprávy atp.“⁵⁸

⁵⁸ KOKEŠ, J. *Nehodové centrum a jak postupovat při nehodě 2009* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-22]. Dostupné na: <<http://www.investujeme.cz/clanky/nehodove-centrum-a-jak-postupovat-pri-nehode/>>.

4.3. Náklady Hasičského záchranného sboru ČR

Od 1.7.2010 jsou hrazeny z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla i náklady Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen HZS) za likvidační práce vynaložené v souvislosti se škodní událostí způsobenou provozem vozidla. Nároky HZS jsou uplatňovány u odpovědnostního pojistitele vozidla, jehož provozem byla způsobena škodní událost, došlo-li k ní v době trvání pojištění odpovědnosti u tohoto pojistitele. V případě, že vozidlo škůdce bylo v době dopravní nehody nepojištěné, jsou nároky HZS uplatňovány u Kanceláře. Z garančního fondu však nejsou hrazeny nároky HZS související se škodou způsobenou nezjištěným vozidlem, za které odpovídá nezjištěná osoba. Také náklady HZS vzniklé výlučně s likvidací nepojištěného vozidla, jehož provozem byla způsobena škodní událost.

Pokud se na způsobení škodní události podílí více pojištěných vozidel u různých pojistitelů, uplatňuje HZS své nároky pouze u jednoho z nich. Pojistitel pak vyplatí plnění v plné výši. Míra účasti dalších vozidel je stanovena na základě dohody mezi pojistiteli a následně provedeno vypořádání mezi pojišťovnami.

5. Analýza pojištění odpovědnosti u pojišťoven ČR

5.1. Vývoj pojištného trhu s povinným ručením v letech 2001 – 2005

V roce 2001 byla zachována celková finanční stabilita českého pojištného trhu. Pojišťovnictví posílilo svojí pozici v národním hospodářství. Zároveň došlo k mírnému zvýšení celkové pojištěnosti ve vztahu k HDP. Pojistné dosáhlo v roce 2001 výše 15,95 mld. Kč a vzrostlo oproti roku 2000 o 14,5 %. Vyplacené pojistné plnění stoupl až o 65,9 % na částku 6,4 mld. Kč.⁵⁹

V roce 2002 nastalo zpomalení ekonomického růstu ovlivněné zejména průběhem útlumové fáze hospodářského cyklu v západní Evropě. Nadále dochází k růstu celkové pojištěnosti až na 3,8 %. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla si v roce 2002 zachovalo významnou pozici na českém pojištném trhu. Podíl na celkovém předepsaném pojistném byl 33 %. Předepsané pojistné se v roce 2002 zvýšilo o 11,3 % na 17,75 mld. Kč. Vyplacené pojistné plnění stoupl na 7,4 mld. Kč tj. nárůst o 15,6 %.⁶⁰

Rok 2003 byl posledním rokem před vstupem do Evropské unie. V tomto roce došlo k harmonizaci českého práva s legislativou Evropské unie. Vnější ekonomické prostředí bylo pro vývoj pojišťovnictví v roce 2003 relativně příznivé. Největší změnou v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla spojenou s připravovaným vstupem ČR do Evropské unie, byla bezesporu novela zákona č. 168/1999 Sb. Novela obsahovala především navýšení zákonných pojistných limitů tj. 35 mil. Kč pro škodu na zdraví nebo usmrcení a 18 mil. Kč pro škodu na věci a ušlém zisku. Ze zákona dále vyplývá pojišťovnám povinnost ustanovit škodní zástupce v každém členském státě a stanovit pojistné tak, aby zaručily trvalou splnitelnost svých závazků. České kanceláři pojistitelů ukládá povinnost zřídit informační středisko tak, aby mohla poškozenému poskytnout potřebné informace o uplatnění nároku. Účinnosti nabyl tento zákon v květnu roku 2004.

⁵⁹ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2001* [on line]. 2002 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

⁶⁰ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2002* [on line]. 2003 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Na konci roku 2003 ukončila svou činnost Zürich pojišťovna. Celková pojištěnost v tomto roce dosáhla 4,2 %. Předepsané pojistné bylo 19,75 mld. Kč. Meziroční nárůst předepsaného pojistné byl stejný jako v roce 2002 tj. 11,3 %. Vyplaceno na pojistném plnění bylo více jak 8 miliard Kč.⁶¹

V roce 2004 se tempo růstu předepsaného pojistného zpomalilo. Jedním z důvodů bylo také zvýšení konkurence po přistoupení do Evropské unie. Tlak konkurence způsobil zvyšování efektivity a snižování nákladů. Zároveň u tuzemských pojišťoven je kladen důraz na zvyšování klientského servisu, který je jedním z hlavních kritérií při výběru pojišťovny. Podíl předepsaného pojistného k HDP byl 4,2 %, stejně jako v roce 2003. Předepsané pojistné činilo 22,95 mld. Kč což je nárůst oproti roku 2003 o 6,3 %. Vyplacené pojistné bylo v roce 2003 ve výši 9 mld. Kč.⁶²

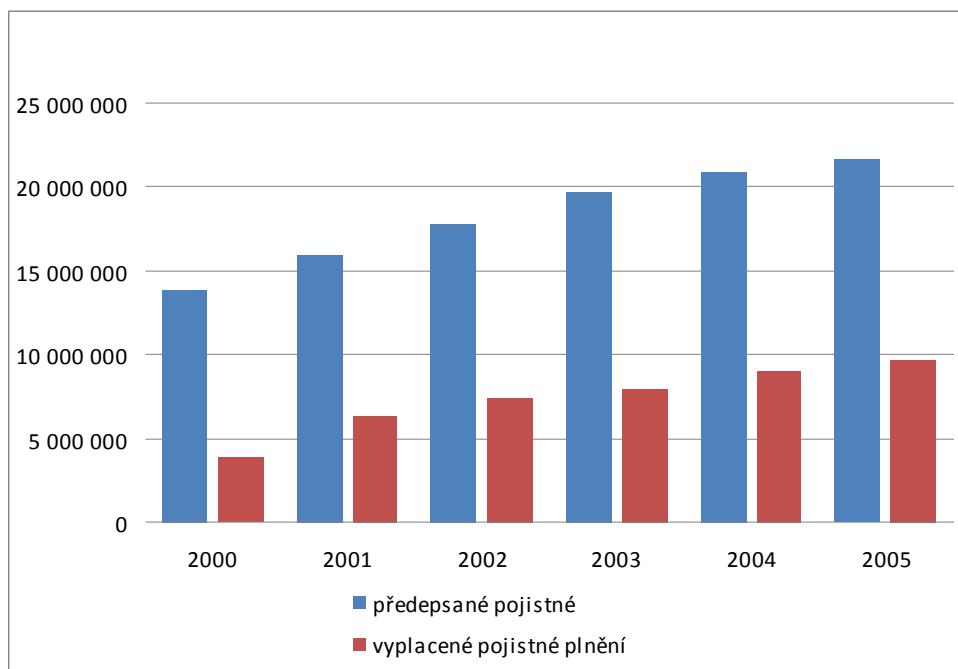
V roce 2005 se tempo růstu pojistného trhu výrazně zpomalilo. Pojišťovny upevnily své ekonomické postavení na trhu soutěží hlavně v oblasti kvality a rychlosti svých služeb. Pojištěnost v ČR nepatrně klesla na 3,9 %. Předepsané pojistné v rámci povinného ručení vzrostlo na 21,61 mld. Kč což je nárůst o 3,2 %. To je nejnižší nárůst od roku 2000, kdy byla provedena demonopolizace pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Vyplaceno na pojistném plnění bylo 9,7 mld. Kč. V roce 2005 byl pojistný kmen tvořen 5.541.849 pojistnými smlouvami.⁶³

⁶¹ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2003* [on line]. 2004 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

⁶² Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2004* [on line]. 2005 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

⁶³ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2005* [on line]. 2006 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Obrázek č. 4: Předepsané pojistné a vyplacené pojistné plnění v tis. Kč.

Zdroj.: Výroční zprávy ČAP

V tabulce č. 7 je uvedena výše předepsaného pojistného u pojišťoven působících na českém trhu v letech 2004 a 2005. Údaje za roky 2000 – 2003 nebyly v době vypracování této práce k dispozici. Po čtyřech letech od otevření trhu nadále Česká pojišťovna zaujímá výsadní postavení na trhu s pojištěním odpovědnosti z provozu vozidla. V roce 2004 a 2005 byl podíl České pojišťovny více jak 41 %. Kooperativa pojišťovna dle objemu předepsaného pojistného měla podíl na trhu v roce 2004 24,7 % a v roce 2005 to bylo 25,3 %. Následuje ji Allianz s 12 % a Česká podnikatelská pojišťovna s 10,5 %. Tyto pojišťovny měly v obou letech stejný podíl na trhu. Výrazně nižší podíl měla Generali pojišťovna s 3,7 % v roce 2004 a 4,6 % v roce 2005. ČSOB pojišťovna měla v letech 2004 a 2005 podíl na trhu ve výši 3,8 %. Uniqa pojišťovna spolu s pojišťovnou České spořitelny se na trhu s povinných ručením v roce 2004 podílely 3,4 %.

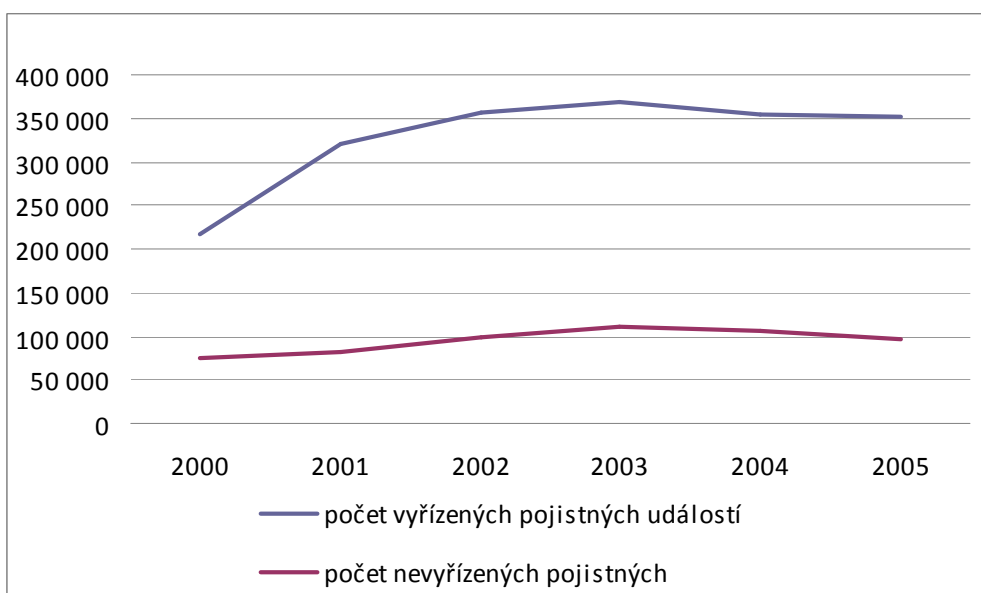
Tabulka č. 7: Předepsané pojistné u jednotlivých pojišťoven v tis. Kč

	2004	2005
Allianz pojišťovna	2 546 423	2 636 984
Česká pojišťovna	8 757 035	8 930 296
Česká podnikatelská pojišťovna	2 196 835	2 295 166
ČSOB pojišťovna	794 812	851 905
Generali pojišťovna	769 910	989 550
Kooperativa pojišťovna	5 168 591	5 467 783
Uniq pojišťovna	380 611	437 689
Pojišťovna České spořitelny	320 161	0
Celkem	20 936 382	21 611 378

Zdroj: ČAP

V roce 2000 byl počet pojistných událostí 291 687, podíl nevyřešených pojistných událostí byl 25,7 % tj. 74 818. V roce 2001 počet pojistných událostí výrazně stoupl až na 402 949 a podíl nevyřešených událostí krátkodobě klesl na 20,5 %. Počet pojistných událostí až do roku 2003 rostl, kdy byl 480 874. V letech 2004 a 2005 byl zaznamenán pokles počtu pojistných událostí na 447 383. Počet nevyřešených pojistných událostí v letech 2002 až 2005 stagnoval od 96 tis. do 111 tis.

Obrázek č. 5: Počet pojistných událostí v letech 2000 - 2005

Zdroj: Výroční zpráva ČAP

Jak je vidět z tabulky č. 8 průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost se v letech 2000 až 2005 výrazně nezměnilo. Nejnižší bylo v roce 2003 a 2005 24,4 tis. Kč. Naopak nejvyšší bylo roce 2004 ve výši 27.766 Kč.

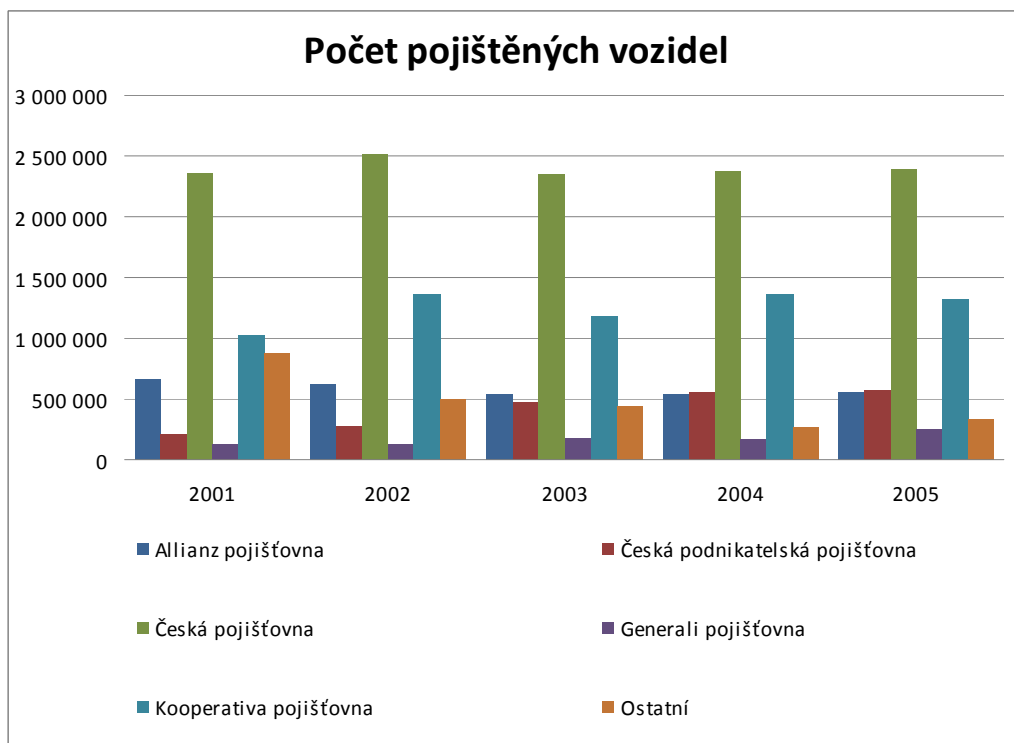
Tabulka č. 8: Průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost v Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ø pojistné plnění	27 344	26 105	25 547	24 418	27 766	24 419

Zdroj: Výroční zprávy ČAP

Nejvíce pojištěných vozidel ve sledovaném období měla Česká pojišťovna v rozmezí od 2,3 mil. do 2,5 mil. Česká pojišťovna je následována Kooperativa pojišťovnou, která v letech 2001 – 2005 pojistila 1 – 1,3 mil. vozidel. Její podíl je však skoro poloviční. Třetí největší pojišťovnou je Allianz pojišťovna, která v roce 2000 pojistila 661 997 vozidel. Její podíl následně výrazně klesal až do roku 2004, kdy začal počet pojištěných vozidel opět stoupat. Čtvrtou největší pojišťovnou byla v roce 2001 Komerční pojišťovna, která však následující rok zanikla a její závazky převzala Kooperativa pojišťovna. Od roku 2002 je čtvrtou největší pojišťovnou co do počtu pojištěných vozidel Česká podnikatelská pojišťovna s 212 862 vozidly v roce 2001 až po 565 488. Řadí se tak k nejprogresivněji rostoucím pojišťovnám ve sledovaném období. Nejmenší podíl na celkovém počtu vozidel má Union pojišťovna s 6 620 vozidly v roce 2001 a 13 996 vozidly v roce 2003, kdy tato pojišťovna ukončila svoji činnost.

Obrázek č. 6: Počet pojištěných vozidel u jednotlivých pojišťoven

Pozn.: Kategorie ostatní obsahuje – ČSOB pojišťovnu, Uniqa pojišťovnu, Triglav pojišťovnu od roku 2002, IPB pojišťovnu a Zürich pojišťovnu v letech 2001 a 2002, Komerční pojišťovna pouze v roce 2001, Pojišťovna české spořitelny a Union pojišťovna v letech 2001 - 2003
Zdroj: ČKP

5.2. Vývoj pojistného trhu s povinným ručením v letech 2006 – 2010

Trh s povinným ručením v roce 2006 stagnoval. Pojistný trh v tomto roce dosáhl finanční stability. V roce 2006 se intenzivně připravovala novela zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, který měl reagovat na požadavky 5. motorové směrnice Evropské unie. Přijetím zákona na podzim roku 2007 došlo k navýšení pojistných limitů a také se nově začaly likvidovat z garančního fondu škody způsobené provozem nezjištěných vozidel, za které odpovídá nezjištěná osoba. Pojištěnost v roce 2006 opět klesla na 3,8 %. Důvodem byl rychlejší růst HDP než předepsaného pojistného. Předepsané pojistné stoupl pouze o 1,3 % na 21,89 mld. Kč. Vyplaceno na pojistném plnění bylo v roce 2006 9,7 mld. Kč. Podíl pojištění odpovědnosti z provozu vozidla na pojistném trhu byl 18,26 %. V roce 2006 byl pojistný kmen tvořen 5.568.998 pojistnými smlouvami.⁶⁴

Rok 2007 byl rokem boje proti pojistným podvodům. Specialisté pojišťoven šetřili více než 4,5 tis. pojistných událostí, u kterých bylo důvodné podezření ze spáchání pojistného podvodu (vztaženo na celý pojistný trh). Přijetím zákona č. 215/2007 Sb. se zvýšil limit škody, do které nemusí být přivolána k dopravní nehodě Policie ČR. Tento limit byl stanoven na 50.000 Kč. Pojištěnost v ČR opět klesla na 3,7 %. Tempo růstu předepsaného pojistného mírně vzrostlo na 2,5 % . Předepsané pojistné bylo 22,7 mld. Kč a vyplacené pojistné plnění 10,25 mld. Kč. Podíl povinného ručení na pojistném trhu byl 17,58 %. V tomto roce bylo součástí pojistného kmene 5.869.012 pojistných smluv.⁶⁵

Na podzim roku 2008 začala světová krize. Finanční a ekonomický pokles ve světě i v ČR se na pojistném trhu projevil jen omezeně. V červnu roku 2008 vstoupil v platnost zákon č. 137/2008 Sb., který mění zákon č. 168/1999 Sb. Zvýšil se limit pojistného plnění pro škodu na věci na 35 mil. Kč, zelená karta se stala jediným dokladem o uzavřeném

⁶⁴ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2006* [on line]. 2007 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

⁶⁵ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2007* [on line]. 2008 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

povinném ručení a byl zaveden příspěvek nepojištěných do garančního fondu s účinností od 1.1.2009. Podle zákona č. 274/2008 Sb. jsou účastníci dopravní nehody povinni od 1.1.2009 ohlásit nehodu na Policii ČR, pokud došlo k hmotné škodě na některém ze zúčastněných vozidel vyšší než 100.000 Kč. Pojištěnost v ČR mírně stoupla na 3,8 %, což bylo způsobeno především snížením tempa růstu HDP. V tomto roce předepsané pojistné vzrostlo na 23,62 mld. Kč tj. o 4,1 %. Vyplacené pojistné plnění bylo 10,25 mld. Kč. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se na pojistném trhu podílelo 17,3 %. Součástí pojistného kmene bylo 6.142.342. pojistných smluv. Nově na trh s povinným ručením vstoupila AXA pojišťovna, a.s. a Wüstenrot pojišťovna, a.s..⁶⁶

Pojistný sektor je odvětví, které reaguje na ekonomickou situaci se zpožděním. Prognózy pro rok 2009 nebyly příznivé. V roce 2009 pojišťovny rozšířily svá portfolia tak, aby odpovídala současné ekonomické situaci a zohlednila současné možnosti a potřeby klientů. Následkem rostoucího konkurenčního prostředí bylo zkvalitnění individuálního přístupu ke klientovi a další rozvoj pojišťovnictví. Výrazným poklesem HDP o 4,2 % došlo ke zvýšení celkové pojištěnosti na 4 %. Snížilo se tempo růstu pojistného v povinném ručení na 1,7 %. Předepsané pojistné tak dosáhlo 24,02 mld. Kč. Vyplacené pojistné plnění stoupl o 3,7 % na 10,63 mld. Kč. Podíl povinného ručení na celkovém pojistném trhu byl 16,95 %. Počet pojistných smluv byl 6.515.324. Svou činnost na českém trhu s povinným ručením ukončila společnost Wüstenrot pojišťovna – pobočka pro Českou republiku. Pojistný trh v ČR byl nadále koncentrovaný, předepsané pojistné pěti největších pojišťoven zaujímá 84 % celkového předepsaného pojistného.⁶⁷

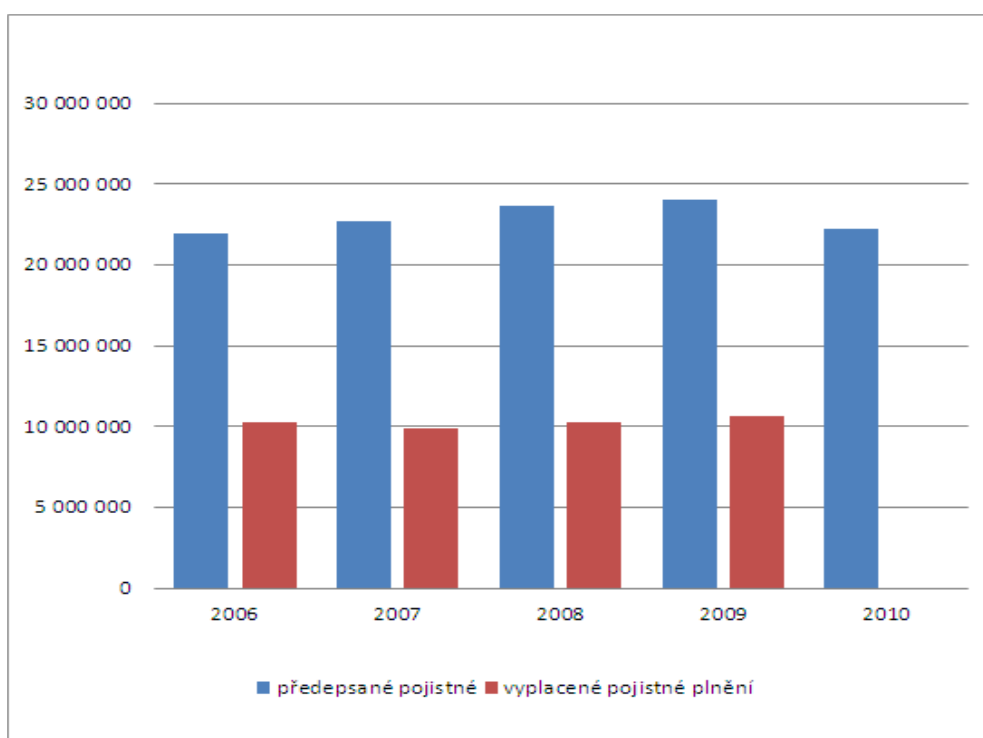
Rok 2010 byl charakterizován velkým konkurenčním bojem pojišťoven o klienty. Na podzim většina pojišťoven přišla s nabídkou přímé likvidace. Některé pojišťovny ji nabízely zdarma k povinnému ručení, jiné jako připojištění. V tomto roce také vzrostl počet pokusů o pojistný podvod, což je jedním z důsledků hospodářské krize. Byly

⁶⁶ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2008* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

⁶⁷ Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

odhaleny malé pojistné podvody. Jednalo se především o nezkušené pachatele. Předepsané pojistné v roce 2010 oproti roku 2009 pokleslo o 7,5 %, bylo 22,22 mld. Kč. Příčinou byly klesající sazby pojistného a také preference malých a starších vozidel s nižším objemem motoru. Povinné ručení se na pojistném trhu podílelo 14,7 %. Počet pojistných smluv v pojistném kmeni byl 6.510.923.⁶⁸

Obrázek č. 7: Předepsané pojistné a vyplacené pojistné plnění v tis. Kč.

Pozn.: v době zpracování nebyly k dispozici údaje o vyplaceném plnění za rok 2010
Zdroj: Výroční zprávy ČAP

Podíl na trhu se u České pojišťovny v letech 2006-2010 neustále snižoval ve prospěch menších pojišťoven. V roce 2006 byl její podíl necelých 40 %, kdežto na konci roku 2010 byl již jen 28,7 %. Podíl Kooperativa pojišťovny se ve sledovaném období mírně snižoval. V roce 2006 byl necelých 25 % a v roce 2010 byl jen 23 %. Pokles nebyl tak prudký jako u České pojišťovny. Naopak Česká podnikatelská pojišťovna za sledované období navýšila svůj podíl na trhu o 2 %. Na konci roku 2010 byl její podíl

⁶⁸ Česká asociace pojišťoven. *Vývoj pojistného trhu* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

na trhu 12,45 %. Podíl na trhu se také výrazně zvýšil u Generali pojišťovny, která v roce 2006 měla podíl na trhu ve výši 6,41 % a v roce 2010 to bylo již 9,3 %. Allianz pojišťovna v období 2006-2010 ztratila 1,5 % podílu na trhu. Malé pojišťovny například Uniqa, Wüstenrot, Direct, Triglav, Slavia a Hasičská vzájemná pojišťovna ve sledovaném období upevnily svoji pozici na trhu v průměru však jen o 0,5 – 1 %.

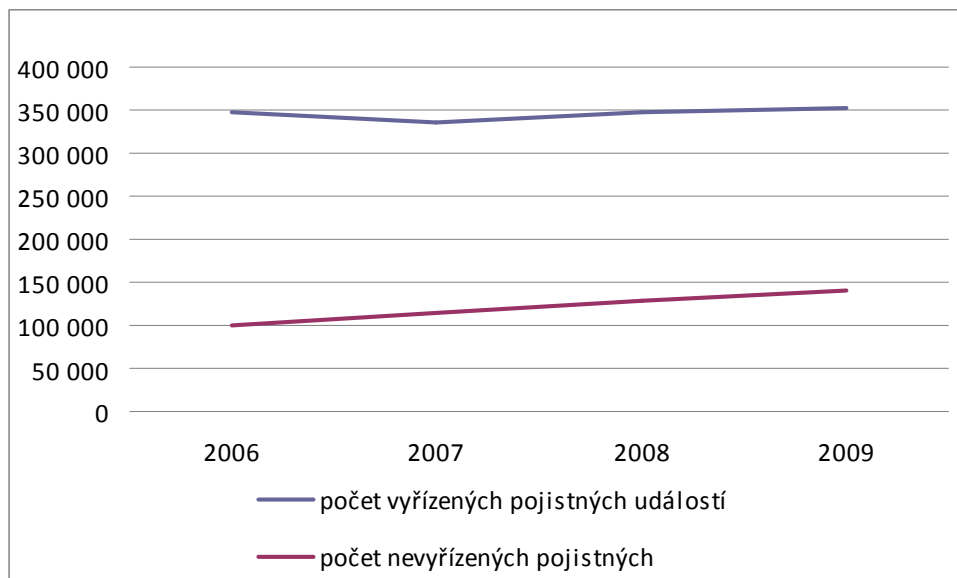
Tabulka č. 9: Předepsané pojistné u jednotlivých pojišťoven v tis. Kč

	2006	2007	2008	2009	2010
Allianz pojišťovna	2 488 696	2 354 071	2382933	2366025	2 206 885
AXA pojišťovna	0	0	12906	406702	139 871
Česká pojišťovna	8 753 233	8 351 985	7862283	7214396	6 379 947
ČPP	2 237 934	2 403 657	2656290	2895686	2 765 584
ČSOB pojišťovna	1 057 657	1 219 372	1397864	1351979	1 276 968
Direct pojišťovna	0	0	111603	174015	205 038
Generali pojišťovna	1 403 572	1 924 213	2326757	2371349	2 065 927
HVP	0	0	20813	144699	112 129
Kooperativa pojišťovna	5 468 555	5 468 160	5560984	5434698	5 134 676
Slavia pojišťovna	0	0	10490	80204	290 608
Triglav pojišťovna	0	355 888	520415	533709	511 176
Uniqa pojišťovna	470 380	596 222	749956	851713	904 568
Wüstenrot pojišťovna	10 930	108 123	7603	191534	227 355
Celkem	21892963	22783698	23620897	24016709	22220732

Zdroj.: ČAP

V roce 2006 byl počet pojistných událostí 348 428, podíl nevyřešených pojistných událostí byl 22,36 % tj. 100 366. Mírný pokles pojistných událostí byl zaznamenán v roce 2007, kdy počet pojistných událostí byl 334 652, ale počet nevyřešených událostí vzrostl o cca 14 300. Podíl nevyřešených událostí byl tedy 25,52 %. V roce 2008 opět počet pojistných událostí stoupl na 347 875. Byl zaznamenán i nárůst podílu nevyřešených škod. Počet nevyřešených škod byl 128 114. Nejvyšší podíl nevyřešených škod byl v roce 2009 a to ve výši 28,54 což je 140 980 nevyřešených škod. Hlavním důvodem je pravděpodobně vyšší počet dopravních nehod neřešených Policíí ČR. Pokud účastníci dopravní nehody nesejí na místě Eurozáznam o dopravní nehodě a vlastník vozidla, které způsobilo dopravní nehodu, pojistnou událost nenahlásí, tak poškozený ve většině případů nemá jak prokázat oprávněnost svého nároku na náhradu škody.

Obrázek č. 8: Počet pojistných událostí v letech 2006 - 2009

Pozn.: Údaje za rok 2010 nebyly v době zpracování k dispozici
Zdroj: Výroční zprávy ČAP

Průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost se v roce 2007 výrazně zvýšilo na 54 271 Kč, což je navýšení o 219 %. V dalších letech pak následoval mírný pokles o 13 % oproti roku 2007. V posledním sledovaném roce bylo průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost už jen 40.848 Kč.

Tabulka č. 10: Průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost v Kč

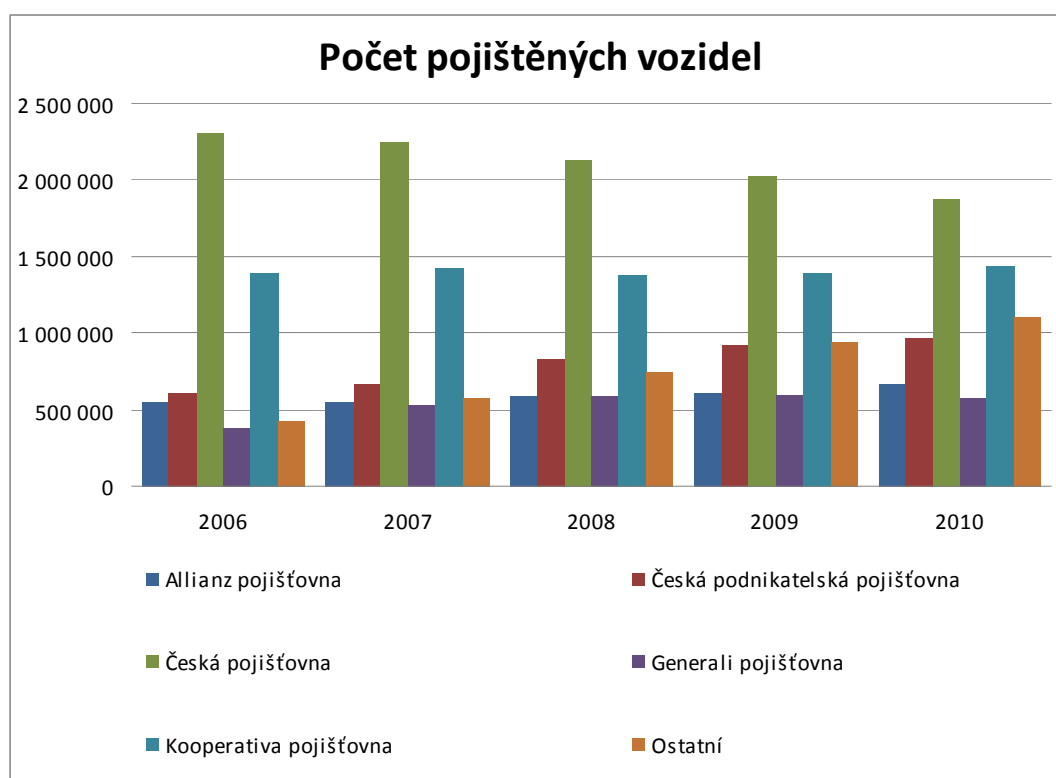
	2006	2007	2008	2009
Ø pojistné plnění	24 767	54 271	46 942	40 848

Pozn.: Údaje za rok 2010 nebyly v době zpracování k dispozici
Zdroj: Výroční zprávy ČAP

Nejvíce pojištěných vozidel ve sledovaném období měla opět Česká pojišťovna, ale její podíl neustále klesá. Na začátku sledovaného období byl počet pojištěných vozidel 2,3 mil., kdežto v roce 2010 již Česká pojišťovna pojišťovala pouze 1,87 mil. vozidel. Druhou největší pojišťovnou je dle počtu pojištěných vozidel opět Kooperativa pojišťovna s 1 393 tis. – 1.435 tis. vozidel. Allianz pojišťovna ve sledovaném období navýšila počet svých klientů o cca 114 tis. vozidel. Největší nárůst klientů zaznamenala Česká podnikatelská pojišťovna, která na počátku pojišťovala 616 tis. vozidel a v roce 2010

to bylo již 969 tis. vozidel. Druhou nejrychleji rostoucí pojišťovnou byla Generali pojišťovna která zvýšila počet pojištěných vozidel o 196 tis. Pojišťovna Uniqa, patřící do skupiny menších pojišťoven, v tomto období zaznamenala výrazný nárůst počtu klientů. V roce 2006 pojišťovala 100 tis. vozidel k 31.12.2010 to bylo již 244 tis. vozidel. AXA pojišťovna, která působí na českém trhu od poloviny roku 2008, měla na konci roku 2010 pouze 35 tis. pojištěných vozidel.

Obrázek č. 9: Počet pojištěných vozidel u jednotlivých pojišťoven

Pozn.: kategorie ostatní obsahuje – Triglav, Uniqa, ČSOB, Wüstenrot pojišťovnu dále Direct pojišťovnu pouze v letech 2007 – 2010, AXA , Slavia, Hasičskou vzájemnou pojišťovnu a Chartis Europe v letech 2008 – 2010. Dolnorakouskou pojišťovnu v roce 2008 a 2009
Zdroj: ČKP

5.3. Pojistné produkty jednotlivých pojišťoven

V roce 2011 nabízí povinné ručení v ČR 14 pojišťoven. Nabídka jejich pojistných produktů se v mnohém liší. V následující podkapitole budou přestaveny jednotlivé pojišťovny a jejich pojistné produkty. Pojišťovna CHARTIS EUROPE S.A není charakterizována, protože povinné ručení poskytuje pouze podnikatelským subjektům spolu s uzavřením pojištění jiných podnikatelských rizik (např. pojištění odpovědnosti, finančních rizik, pojištění přepravy...).

5.3.1. Allianz pojišťovna, a.s.

„Allianz pojišťovna vstoupila na český trh v roce 1993 a postupně se vypracovala mezi tři největší pojišťovny. V počátku svého působení nabízela Allianz pojišťovna pouze životní pojištění. V roce 1999 se Allianz stala jednou z 12 pojišťoven, které začaly nabízet pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla.“⁶⁹ Allianz pojišťovna je dceřinou společností Allianz New Europe Holding GmbH.

V rámci povinného ručení nabízí Allianz pojišťovna tři základní produkty. Standardní pojištění Normal nabízí limit pojistného plnění ve výši 35 mil. Kč pro škodu na zdraví a 35 mil. Kč pro škodu na věci. Dále tento produkt nabízí základní asistenci, povinné ručení k přípojnému vozíku a motocyklu a úrazové pojištění dětí ve vozidle. Produkt Optimal nabízí vyšší limit pojistného plnění a to až do výše 50 mil. Kč pro škodu na zdraví a také pro škodu na věci. Oproti produktu Normal nabízí také pojištění proti živlům a proti poškození vozidla zvířetem. Další novinkou je Garance mobility, která poskytuje pojistné plnění i řidiči vozidla, jímž byla dopravní nehoda způsobena až do výše 500.000 Kč na pořízení nového vozu a také rentu ve výši až 30.000 Kč na dobu 10 let. Posledním nabízeným produktem je povinné ručení Exklusive, které nabízí limit pojistného plnění ve výši 100 mil. Kč pro škodu na zdraví i na věci. Kromě již výše uvedených připojištění nabízí při pojistné události náhradní vozidlo až po dobu 5 dní zdarma a v případě, že je vozidlem způsobena jedna nehoda, nedochází ke zvýšení pojistného. Poměrně novou záležitostí je tak přímá likvidace, která pojištěnému zajišťuje

⁶⁹ Allianz pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://allianz.cz/o-spolecnosti/o-spolecnosti/vyrocní-zprava/>>.

plnění v případě, že dopravní nehodu způsobil jiný pojištěný či nepojištěný řidič. Mimo tyto pojistné produkty nabízí Allianz pojišťovna všem svým klientům slevy za věrnost a to až do výše 15 % na další pojistné produkty např. penzijní připojištění, životní pojištění, pojištění majetku, havarijní pojištění. Zvláštním produktem je povinné ručení Sezóna, které klientům nabízí pojištění vozidla pouze na vybrané měsíce, po které je vozidlo provozováno. Pojistník tak ušetří na pojistném a zároveň nemusí vozidlo vyřazovat z registru vozidel.⁷⁰

5.3.2. AXA pojišťovna, a.s.

„AXA pojišťovna nabízí dva produkty neživotního pojištění – AUTO (povinné ručení, havarijní pojištění) a DOMOV (pojištění staveb, domácností a odpovědnosti).“⁷¹
AXA pojišťovna je členem AXA Group ČR. Na český trh vstoupila v polovině roku 2008

Povinné ručení od AXA pojišťovny poskytuje kvalitní asistenční služby zdarma. Součástí asistenční služby je například odemknutí vozidla v případě, že si řidič zabouchne dveře a v případě, že dojde k defektu na kole, výmění poškozenou pneumatiku. AXA pojišťovna nabízí produkt Standard, kde je limit pojistného plnění ve výši 35 mil. Kč za škodu na zdraví a 35 mil. na škodu na majetku. Cena pojistného závisí na výkonu motoru, věku klienta a místě, kde je vozidlo provozováno. Dalším produktem je Standard Plus ze kterého je poskytováno pojistné plnění až do výše 70 mil. Kč na škodu na zdraví, každého poškozeného a na škodu na věci až do 70 mil. Kč. Sazby u toho produktu jsou o několik set Kč vyšší.⁷²

⁷⁰ Allianz pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.allianz.cz/obcane/produkty/autopojisteni/povinne-ruceni/>>.

⁷¹ AXA pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2008* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.axa.cz/Files/84/84f76580-eb1a-4232-baab-43119acde3d7.pdf>>.

⁷² AXA pojišťovna. *Vše o povinném ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.axa.cz/Lide/Pojisteni-vozidel/Povinne-ruceni/Popis>>.

5.3.3. Česká pojišťovna, a.s.

„Česká pojišťovna je právní nástupkyní První české vzájemné pojišťovny, založené v roce 1827. Součástí první státní pojišťovny byla do roku 1969, kdy došlo na základě teritoriálního principu k rozdělení na Českou státní pojišťovnu a Slovenskou státní pojišťovnu. Česká pojišťovna byla založena fondem národního majetku České republiky zakladatelskou listinou dne 28.4.1992.“⁷³ V roce 2002 vstoupila Česká pojišťovna na ruský trh pod názvem Česká pojišťovna Rusko. Od 10.7.2007 je Česká pojišťovna součástí Generali PPF Holdingu B.V.. Tato společnost působí ve 14 zemích střední a východní Evropy a je společným podnikem Assicurazioni Generali a PPF Group.⁷⁴

Česká pojišťovna nabízí produkt „1. povinné ručení bez povinností“, který poskytuje jednak plnění poškozeným, v případě že nehodu způsobí vozidlo pojištěné u České pojišťovny, ale také profesionální odbornou pomoc v případě, že je škoda způsobena klientovi České pojišťovny. V tomto případě klientovi poskytuje odtah vozidla a také náhradní vozidlo až na 3 dny (pozn.: pouze u produktu Standard a Exclusive). Produkt Start nabízí základní limit pojistného plnění 35/35 mil. Kč, produkt Standard 50/50 mil. Kč a produkt Exclusive 100/100 mil. Kč. Česká pojišťovna zároveň nabízí systém bonusů, kde lze uplatňovat bonus dle „nejlepšího“ řidiče v rodině až do výše 55 %. Za každý rok bez nehod se snižuje výše pojistného o 5 %. Pokud je bezeškodní průběh alespoň 36 měsíců, lze získat další slevu ve výši 5% ze základního pojistného. Součástí produktu Standard je úrazové pojištění řidiče vozidla a produkt Exclusive nabízí úrazové pojištění dopravovaných osob. Dále Česká pojišťovna nabízí asistenční služby nejen svým klientům, ale také motoristům, kterým klient České pojišťovny způsobil škodu.⁷⁵

⁷³ Česká pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.ceskapojistovna.cz/files/vyrocní_zpravy/VZ_CP_matka2009CJ-27.pdf>.

⁷⁴ Česká pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.ceskapojistovna.cz/files/vyrocní_zpravy/VZ_CP_matka2009CJ-27.pdf>.

⁷⁵ Česká pojišťovna. *1. Povinné ručení Bez povinností* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.ceskapojistovna.cz/povinne-ruceni.html>>.

5.3.4. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group

„Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group je univerzální pojišťovnou, která nabízí svým klientům moderní produkty a komplexní pojistná řešení v oblasti životního i neživotního pojištění. Na českém trhu působí od roku 1995.“⁷⁶ Od roku 2005 je součástí pojišťovací skupiny Vienna Insurance Group. Jediným akcionářem České podnikatelské pojišťovny je Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group. Vienna Insurance Group je předním rakouským pojišťovacím koncernem. Působí na trhu střední a východní Evropy a samozřejmě také v Rakousku, Itálii a Slovinsku.⁷⁷

V rámci povinného ručení poskytuje ČPP tři základní produkty. Nejlevnějším z nich je produkt Sporopov, který je určen řidičům jezdícím pouze v ČR. Součástí tohoto produktu je asistenční služba do 1.000 Kč zdarma, pojištění vozíku nebo mopedu zdarma, základní limity úhrady škody na zdraví a na majetku ve výši 35 mil. Kč a v případě nehody mimo ČR je požadována spoluúčast. Tento produkt je poskytován pouze pro vybraná vozidla. Nejprodávanější produkt Speciál Plus nabízí klientům asistenční služby až do 10.000 Kč v zahraničí, pojištění vozíku a mopedu zdarma a limity ve výši 50 mil. Kč pro škodu na zdraví a také na věci. Třetím produktem je Super Plus, který nabízí kromě již výše uvedených výhod, také pojištění řidiče vozidla a maximální limit pojistného plnění ve výši 100 mil. Kč pro škodu na zdraví i věci. ČPP nabízí systém bonusů za bezeškodní průběh a nově také Extrabonus profi ve výši 15 % ze základního pojistného. Tento bonus je určen pro dobré řidiče, kteří předpokládají, že za období tří let od uzavření smlouvy nezpůsobí žádnou dopravní nehodu. Podmínkou je uzavření nové smlouvy na dobu neurčitou s platbou pojistného s pololetní nebo roční frekvencí.⁷⁸

⁷⁶ Česká podnikatelská pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.cpp.cz/User_data/Media/Original/PPP/201007/cppvz_2009>.

⁷⁷ Česká podnikatelská pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.cpp.cz/User_data/Media/Original/PPP/201007/cppvz_2009>.

⁷⁸ Česká podnikatelská pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.cpp.cz/pojisteni-vozidel~povinne-ruceni/>>.

5.3.5. ČSOB pojišťovna, a.s.

„ČSOB Pojišťovna a.s., člen holdingu ČSOB je univerzální pojišťovnou, která vznikla 17.4.1992 a pod svým současným názvem působí od 6.1.2003, kdy změnila po odkupu univerzální pojišťovny ČSOB pojišťovna, a.s. svou obchodní firmu z IPB pojišťovna, a.s. do současné podoby.“⁷⁹ ČSOB Pojišťovna, a.s. je členem holdingu ČSOB, jejímž hlavním akcionářem je belgická finanční skupina KBC Group NV.⁸⁰

ČSOB Pojišťovna pro své klienty připravila na rok 2011, tak jako jiné pojišťovny, „Povinné ručení bez starostí“. Povinné ručení bez starostí vyřeší likvidaci škod na vozidle způsobenou provozem jiného vozidla. Součástí plnění je i náhrada nákladů na náhradní vozidlo. ČSOB pojišťovna nabízí také systém cenových zvýhodnění. Dobrý řidič má možnost získat slevu až 30 % z pojistného, zároveň pokud vlastní vozidlo starší 9 let je sleva na pojistném 15 %. Pokud řidič bydlí v regionu s nízkou nehodovostí (42 vybraných okresů, uvedeny v přílohách), tak mu ČSOB pojišťovna poskytne zvýhodnění ve výši 10 %. Při roční platbě pojistného pojistník ušetří další 3 %. Za každý rok bezeškodního průběhu získá řidič slevu na pojistné ve výši 5 % (až do výše 50 %). Další výhodou je také sjednání pojistné smlouvy přes internet, nejen že klient nemusí ztrácet čas na pobočce, ale zároveň získá slevu 10 % z pojistného. V případě sjednání více smluv u ČSOB pojišťovny je odečteno z pojistného 5 %. ČSOB pojišťovna nabízí i další výhody, např. úrazové pojištění pro řidiče a pojištění osobních věcí zdarma, asistenční služby při havárii, ale i při poruše vozidla. Dále nabízí k povinnému ručení řadu připojištění se slevou. Jedná se o připojištění čelního skla, zavazadel, odcizení vozidla, nadstandardních asistenčních služeb a připojištění na náhradní vozidlo. ČSOB pojišťovna nabízí produkt Standard s limitem plnění 35 mil. Kč pro škodu na věci a 44 mil. Kč pro škodu na zdraví. Produkt Dominant nabízí limit plnění 60/60 mil. Kč a produkt Premiant limit 100/100 mil. Kč.⁸¹

⁷⁹ ČSOB pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Documents/VZ_2009_cz_version.pdf>.

⁸⁰ ČSOB pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Documents/VZ_2009_cz_version.pdf>.

⁸¹ ČSOB pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/pojisteni-vozidel/Stranky/povinne-ruceni.aspx?from=csobviceopv>>.

5.3.6. Direct pojišťovna, a.s.

Direct pojišťovna, jediná online pojišťovna na českém trhu, působí v ČR od 21. května 2007. Nabízí své produkty prostřednictvím telefonu a internetu. Kromě klientského centra v Praze nemá žádné kamenné pobočky. Svým klientům nabízí pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, havarijní pojištění, pojištění majetku, odpovědnosti občanů a také cestovní pojištění.⁸²

„Jediným akcionářem Direct pojišťovny je společnost Intouch Insurance Group B.V., která je 100 % vlastněná britskou pojišťovací skupinou RSA Insurance Group Plc.“⁸³

Direct pojišťovna nabízí svým klientům možnost sjednání pojistné smlouvy online do 7 minut s limitem pojistného plnění 35 mil. Kč za škody na zdraví a 35 mil. Kč za škodu na věci nebo s vyšším limitem 70 mil. Kč. Za každých 12 bezeškodních měsíců poskytuje slevu ve výši 5 % z pojistného a to až do výše 50 %. Dále poskytuje slevu ve výši 15 % až 20 % na další pojišťovaná vozidla. Se sjednáním pojistné smlouvy získáte i službu AutoHelp. Služba AutoHelp poskytuje pohodlnější řešení nehody, při nichž dojde k poškození vozidla, cizím zaviněním. Direct pojišťovna vyřídí a vyplatí pojistné plnění svému klientovi a následně vyplacenou částku bude uplatňovat u pojišťovny viníka či u České kanceláře pojistitelů, v případě, že vozidlo nebylo pojištěné. Pojistné plnění je poukazováno pouze v případě, že se nehoda stala v České republice, viník dopravní nehody musí být znám a zároveň musí být dopravní nehoda šetřena Policií ČR nebo sepsán záznam o dopravní nehodě.⁸⁴

⁸² Direct pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.direct.cz/assets/files/VZ_DIRECT_Pojistovna_2009.pdf>.

⁸³ Direct pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <http://www.direct.cz/assets/files/VZ_DIRECT_Pojistovna_2009.pdf>.

⁸⁴ Direct pojišťovna. *Povinné ručení pro automobily on line* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.direct.cz/chci-pojistit-automobil/povinne-ruceni>>.

5.3.7. Generali pojišťovna, a.s.

Generali pojišťovna působí na českém trhu od 1. ledna 1995. Je nadnárodní společností a třetí největší pojišťovnou na světě. Generali pojišťovna je součástí koncernu Generali PPF Holding B.V. Hlavním akcionářem koncernu je Assicurazioni Generali S.p.A., která vlastní 51 % akcií.⁸⁵

Generali pojišťovna nabízí dva produkty povinného ručení. Produkt Základ, který nabízí klientům základní limit pojistného plnění 35 mil. Kč, zdarma asistenční služby v ČR i v Evropě a pojistné již od 3,10 Kč na den. Výše pojistného se stanovuje podle místa trvalého pobytu vlastníka či provozovatele. Nižší sazby jsou pak nabízeny klientům s místem bydliště v obci do 30 000 obyvatel. Produkt Komplet poskytuje klientům širokou pojistnou ochranu až do výše pojistného plnění 70 mil. Kč pro škodu na zdraví i na věci. Zdarma nabízí pojištění střetu se zvěří a nadstandardní asistenční služby v ČR i v Evropě. Generali pojišťovna také poskytuje bonus až do 50 % pojistného. Za každý rok bez nehod klient dostane slevu z pojistného 5 %. Tento bonus je poskytován i právnickým osobám. Dále poskytuje zvýhodněné sazby pro vozidla s objemem 1359-1450 a 1851-2000 ccm. Pojistné je možné hradit pololetně i čtvrtletně bez přírážek. Sleva Plus nabízí nižší pojistné pro druhé osobní či užitkové vozidlo. Také nabízí řadu doplňkových pojištění např. pojištění skel, úrazové pojištění řidiče a dětí přepravovaných v autosedačkách, pojištění náhradního vozidla, pojištění právní ochrany a TOP Assistance.⁸⁶

⁸⁵ Generali pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.generali.cz/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-za-rok-2009>>.

⁸⁶ Generali pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na: <<http://www.generali.cz/clanky/povinne-ruceni>>.

5.3.8. Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. (dále jen HVP) patří mezi nejstarší pojišťovny na území ČR. Byla založena již v roce 1900 v Brně. Svoji činnost obnovila v roce 1992. Od 1.října roku 1994 poskytuje také životní pojištění. HVP nabízí pojištění staveb, pojištění trvale obydlených domácností a rekreačních domácností, komplexní pojištění bytových družstev, měst, obcí a hasičů, pojištění podnikatelů, pojištění motorových vozidel, včetně přepravovaných osob i nákladů, pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu motorového vozidla, zemědělské pojištění (plodiny, zvířata), pojištění odpovědnosti za škody, životní pojištění, důchodové pojištění, pojištění úrazové a cestovní pojištění⁸⁷

HVP nabízí svým klientům dva druhy povinného ručení. Produkt Standard poskytuje pojistný limit ve výši 35 mil. Kč za škodu na zdraví a usmrcení a 35 mil. Kč za škodu na věci. Součástí je základní administrativně právní a technická asistence a úrazové pojištění řidiče. Produkt Nadstandard pak zajišťuje pojistnou ochranu až do výše 70 mil. Kč pro škodu na zdraví a 70 mil. Kč pro škodu na věci. Dále si klient může uzavřít připojištění všech skel osobního vozidla a dodatkové asistenční služby. HVP poskytuje svým klientům bonus maximálně 55 % a široký systém slev například pro držitele průkazu ZTP, dobrovolné hasiče a vozidla Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezka a také slevu při úhradě ročního pojistného.⁸⁸

⁸⁷ Hasičská vzájemná pojišťovna. *Výroční zpráva 2009*. [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <http://www.hvp.cz/zpravy/vz2009.pdf>

⁸⁸ Hasičská vzájemná pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: http://www.hvp.cz/produkty/fy_povruceni.htm.

5.3.9. Kooperativa pojišťovna, a.s., Vinna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna byla založena v roce 1991. Je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu, její podíl na celkovém předepsaném pojistném je 22 %. Kooperativa pojišťovna je součástí koncernu Vinna Insurance Group. Poskytuje široký sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění pro občany i pro firmy a drobné podnikatele.⁸⁹

Kooperativa pojišťovna nabízí svým klientům tři druhy povinného ručení v závislosti na výši limitu pojistného plnění. Produkt Basic je pak nabízen pouze řidičům starším 24 let. Kooperativa pojišťovna také představuje novinku, povinné ručení „NA100PRO“. Tento produkt kromě přímé likvidace a asistenčních služeb nabízí 100 % úhradu škody v případě, že škoda byla způsobena jiným vozidlem. Škoda na vozidle je hrazena do výše obvyklé ceny vozidla na trhu. Součástí tohoto produktu je pojištění proti živlům, rychlá oprava ve smluvním servisu a také náhradní vozidlo po celou dobu opravy.⁹⁰

Tabulka č. 11: Varianty povinného ručení u Kooperativa pojišťovny

Produkt	Škoda na zdraví či usmrcení	Škody na majetku a ušlém zisku
Basic	35 mil. Kč	35 mil. Kč
Standard	54 mil. Kč	35 mil. Kč
Benefit	70 mil. Kč	70 mil. Kč

Zdroj: Kooperativa pojišťovna, a.s.

„V roce 2009 uvedla Kooperativa na trh novou asistenční službu Pomoc při dopravní nehodě, která klientům přináší tzv. osobní asistenci. Klient zavolá asistenční služby a telefonicky, či dokonce osobně na místě nehody dostane přesné instrukce, co má dělat, jak má vyplnit Záznam o nehodě a další užitečné informace.“⁹¹

⁸⁹ Kooperativa pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <http://www.koop.cz/data/files/file_255_GENERAL.pdf>.

⁹⁰ Kooperativa pojišťovna. *Povinné ručení NA100PRO* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-vozidel/povinne-ruceni-na100pro/>>.

⁹¹ Kooperativa pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <http://www.koop.cz/data/files/file_255_GENERAL.pdf>.

5.3.10. Slavia pojišťovna, a.s.

Slavia pojišťovna je známá svou dlouhou tradicí, vznikla již roku 1868. V roce 1945 v důsledku monopolizace českého pojišťovnictví byla její činnost přerušena. Na český trh se znovu dostává až v 90. letech. Vstupem do SPGroup v dubnu 2006 si Slavia pojišťovna zajistila zázemní silné finanční skupiny. „Novým vlastníkem Slavia pojišťovna a.s. se v dubnu 2006 stala Capital Management Company, a. s., společnost s dlouholetým a velmi úspěšným fungováním na pojistném trhu v České republice.“⁹²

V současné době Slavia pojišťovna nabízí velké množství pojistných produktů, např. pojištění vozidel, cestovní pojištění, zdravotní pojištění, pojištění osob, přepravy, zvířat, majetku a odpovědnosti a také pojištění letadel a plavidel.⁹³

V rámci povinného ručení nabízí Slavia pojišťovna dva produkty. On line povinné ručení POV Základ s limitem pojistného plnění 35/35 mil. Kč Produkt POV Profi poskytuje nejvyšší limit pojištěného plnění ve výši 100/100 mil. Kč a službu Slavia Assistance, která poskytuje asistenci při dopravní nehodě i poruše. Za bezeškodní průběh může klient získat slevu na pojistném až 60 %. Novinkou je Bonus Kredit, na základě kterého zákazník získá za příslib bezeškodního průběhu během prvních 24 měsíců trvání pojištění slevu až 15 % z pojistného. Za používání zimních pneumatik Slavia pojišťovna poskytuje slevu 5 %. Dále poskytuje velmi výhodné slevy pro invalidní řidiče 30 %, pro nákladní vozidla 15 % a slevu na druhé až čtvrté pojištěné vozidlo 11 %. Novinkou na trhu je pojištění Kryštof ke každému povinnému ručení na rok zdarma. Pojištění Kryštof kryje právní škody, škody při odebrání řidičského průkazu a pokuty. Výše pojistného se pak stanovuje podle věku provozovatele, kategorie a stáří vozidla.⁹⁴

⁹² Slavia pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.pojistovna-slavia.cz/data/ext-128.pdf>>.

⁹³ Slavia pojišťovna. *Současnost Slavia pojišťovny* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.pojistovna-slavia.cz/soucasnost>>.

⁹⁴ Slavia pojišťovna. *Nejlevnější povinné ručení 2011* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.pojistovna-slavia.cz/nejlevnejsi-povinne-ruceni>>.

5.3.11. Triglav pojišťovna, a.s.

Pojišťovna Triglav působí na českém trhu od roku 2000. Triglav pojišťovna nabízí svým klientům pojištění domácnosti, nemovitostí, povinné ručení, havarijní pojištění, pojištění podnikatelů a pojištění odpovědnosti. Od roku 2009 nabízí Triglav pojišťovna také cestovní pojištění a úrazové pojištění.⁹⁵

„Jediným akcionářem Triglav pojišťovny, a.s. je největší slovinská pojišťovna ZAVAROVALNICA Triglav, d.d., která provozuje pojišťovací činnosti od roku 1900 a v současné době je vedoucí složkou Skupiny Triglav.“⁹⁶ Triglav Goup poskytuje pojistné produkty na trhu v jihovýchodní Evropě, ale i v České a Slovenské republice.

Triglav pojišťovna nabízí nadstandardní limit pojistného plnění ve výši 50 mil. Kč u škody na zdraví pro každého poškozeného a 50 mil Kč pro škodu na věci a ušlém zisku. Součástí povinného ručení je úrazové pojištění řidiče na pojistnou částku 50.000 Kč pro případ smrti a 100.000 Kč pro případ trvalých následků po úrazu. S povinným ručením získá zákazník také pojištění právní ochrany s limitem 30.000 Kč a asistenční službu s rozsahem asistence na území ČR a Evropy. Dle počtu měsíců bezeškodného průběhu lze získat až 60 % slevu z pojistného a při sjednání pojistné smlouvy on line slevu ve výši 10 %. Klient má také možnost převodu bonusu na rodinného příslušníka v rámci Triglav pojišťovny.⁹⁷

K povinnému ručení je možné sjednat doplňková pojištění:

- Pojištění zavazadel se spoluúčastí
- Pojištění skel vozidla
- Pojištění nákladů na zapůjčení náhradního vozidla

⁹⁵ Triglav pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.triglav.cz/_sys_/FileStorage/download/1/209/TV-triglav-vz-2009.pdf>.

⁹⁶ Triglav pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.triglav.cz/_sys_/FileStorage/download/1/209/TV-triglav-vz-2009.pdf>.

⁹⁷ Triglav pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.triglav.cz/povinne-ruceni/>>.

5.3.12. UNIQA pojišťovna, a.s.

Uniqa pojišťovna zahájila svoji činnost na území ČR v roce 1993 pod názvem Česko-rakouská pojišťovna, a.s. V roce 2001 byla přejmenována na Uniqa pojišťovna, a.s.. Jediným akcionářem je rakouská pojišťovací skupina UNIQA International Versicherungs-Holding GmbH. Uniqa pojišťovna je univerzální pojišťovnou, která patří mezi deset největších pojišťoven na českém trhu.⁹⁸

Povinné ručení u Uniqa pojišťovny je možné uzavřít formou stavebnicového pojištění. K základnímu produktu povinného ručení je možné uplatnit systém slev nebo si sjednat doplňková pojištění. Asistenční služba je součástí každého povinného ručení a za poplatek je možné si sjednat rozšíření asistenčních služeb. Pojistnou smlouvu lze uzavřít v široké síti obchodních míst, u makléřů, ale také u jednotlivých prodejců s novými vozy. Pojišťovna Uniqa nabízí svým klientům speciální službu Uniqa asistence, na základě které si může klient zažádat o bezplatnou kontrolu provedení opravy vozidla, zejména kvalitu laku. Součástí této služby je také asistence při koupi ojetého vozidla, kdy pojišťovna ověří, zda vozidlo nebylo bourané. Uniqa pojišťovna nabízí povinné ručení se zákonným limitem pojistného plnění, tedy 35/35 mil. Kč. Lze také sjednat pojistnou smlouvu s limitem 50 mil. Kč pro škodu na věci a 60 mil. Kč pro škody na zdraví nebo nejvyšší limit ve výši 100/100 mil. Kč. Za každý rok bez nehod klient obdrží bonus ve výši 5 % z celkového pojistného (platí pouze pro vozidla do 3,5 t). Kromě základních produktů (dle limitu plnění) je možné uzavřít povinné ručení MAX, které zahrnuje pojištění proti živlům (kroupy, povodeň, vichřice) a proti odcizení pojištěného vozidla. Tento produkt lze sjednat pouze pro vozidla s rokem výroby do roku 2003 včetně. Povinné ručení Ekonom nabízí nižší sazbu pojistného. Toto pojištění platí pouze na území ČR, v případě nehody v zahraničí je po pojištění požadována spoluúcast ve výši 10.000 Kč. Zároveň je možné toto pojištění sjednat pouze pro vozidla s rokem výroby 2006 a starší.⁹⁹

⁹⁸ Uniqa pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-19]. Dostupné na: <http://www.uniqa.cz/uniqa_cz/cms/img/UNIQA_2009_tcm31-351014.pdf>.

⁹⁹ Uniqa pojišťovna. *Základní informace* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-19]. Dostupné na: <http://www.uniqa.cz/uniqa_cz/cms/privat/vehicle/info/index.jsp>.

5.3.13. Wüstenrot pojišťovna, a.s.

Společnost Wüstenrot byla založena v německém městečku Wüstenrot v roce 1821. Na českém trhu začala společnost působit v roce 1993 jako stavební spořitelna. Wüstenrot pojišťovna vznikla až v roce 2006. Součástí finanční skupiny Wüstenrot je také Wüstenrot – Stavební spořitelna, a.s., Wüstenrot – Životní pojišťovna, a.s. a Wüstenrot Hypoteční banka. Wüstenrot pojišťovna nabízí pojištění domácnosti, nemovitosti, pojištění podnikatelských rizik, životní, úrazové a nemocenské pojištění, zajištění úvěru, cestovní pojištění a také povinné ručení a havarijní pojištění. Wüstenrot pojišťovna se zaměřuje na poskytování služeb soukromým osobám, osobám samostatně výdělečně činným, ale také malým a středním podnikatelům.¹⁰⁰

„Wüstenrot pojišťovna stanovuje sazby pojistného podle výkonu nikoliv podle objemu motoru vozidla. Odborníci Wüstenrotu pokládají tento způsob za spravedlivější metodu stanovení výše pojistného především u vozidel s naftovými motory. Za jízdy bez nehod lze získat bonus až 60 %, Wüstenrot dále zvýhodňuje zkušené řidiče i majitele vozů starších 10 let.“¹⁰¹

Wüstenrot pojišťovna nabízí svým klientům také Multibonus, který je možné přenést na další tři vozidla v rodině. Toto platí pouze pro fyzické osoby a vozidla do 3,5 tuny. V případě nehody bude uplatňován malus pouze na konkrétní smlouvu. Dále pojišťovna nabízí výhodné sazby pojistného pro klienty z malých měst a obcí. Pro klienty společnosti Wüstenrot nabízí další slevu 10 %. Součástí pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je také asistenční služba na území ČR a Evropy. Při sjednání pojistné smlouvy on-line Wüstenrot pojišťovna poskytuje slevu ve výši 10 % z pojistného. Pojistné limity u Wüstenrot jsou základní 35/35 mil. Kč a zvýšené 70/70 mil. Kč.¹⁰²

¹⁰⁰ Wüstenrot pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.wuestenrot.cz/o-nas/profil-spolecnosti/vyrocní-zpravy/nezivotni-pojistovna/>>.

¹⁰¹ Wüstenrot pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.wuestenrot.cz/o-nas/profil-spolecnosti/vyrocní-zpravy/nezivotni-pojistovna/>>.

¹⁰² Wüstenrot pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.wuestenrot.cz/pojisteni/auto/povinne-ruceni/>>.

5.4. Srovnání pojistného u jednotlivých pojišťoven

Prvním modelovým klientem je třicetiletý muž (datum narození 22.1.1981) z malého města Dobříš. Pojištěný je od 20.5.2001 tj. 117 měsíců. Za celou dobu trvání pojistné smlouvy měl pouze jednu nehodu v listopadu roku 2004 tj. před 75 měsíci. Vlastní vozidlo Škoda Fabia, se zdvihovým objemem motoru 1390 ccm a výkonem 55 kW, najeto má 80.000 km. Vozidlo bylo poprvé zaregistrováno 20.5.2001. Jedná se o osobní vozidlo s benzínovým motorem, které je používáno pro běžný provoz. Klient požaduje základní limit pojistného plnění ve výši 35 mil. Kč za škodu na věci a ušlém zisku a 35 mil. Kč za škodu na zdraví každého poškozeného. Pojistná smlouva bude uzavřena on line a pojistné bude platit ročně. Vozidlo bude využívat především na území ČR.

Tabulka č. 12: Srovnání výše pojistného u pojišťoven pro 1. vzorového klienta

Pojišťovna	Pojistné	Slevy a další výhody
Allianz pojišťovna, a.s.	2.577 Kč	Připojištění čelního skla do 5000 Kč zdarma
AXA pojišťovna, a.s.	3.792 Kč	Součástí je asistence při nehodě i při poruše pojistnou smlouvu nelze sjednat on line
Česká pojišťovna, a.s.	2.943 Kč	Pojištění právní ochrany do 10.000 Kč, zdarma POHODA bez povinností, součástí není asistenční služba
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	4.066 Kč	3.128 Kč při uplatnění extrabonusu Profi, platí pouze na územní ČR, mimo ČR je sjednána spoluúčast 12.000 Kč
ČSOB pojišťovna, a.s.	2.644 Kč	Limit pro škodu na zdraví vyšší pro každého poškozeného 44 mil. Kč
Direct pojišťovna, a.s.	3.283 Kč	Možnost připojištění čelního skla od 572 Kč
Generali pojišťovna, a.s.	2.704 Kč	Asistenční služba v ČR i v Evropě zdarma
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	4.109 Kč	Administrativně právní a technická asistence, úrazové pojištění řidiče
Kooperativa pojišťovna, a.s.	3.542 Kč	Přímá likvidace NA100PRO zdarma
Slavia pojišťovna, a.s.	3.580 Kč	Pojištění dopravních pokut do 1.500 Kč
Triglav pojišťovna, a.s.	2.234 Kč	Bez asistenční služby, limit pojistného plnění 50/50 mil. Kč, 30 % sleva na za sjednání on line
Uniq pojišťovna, a.s.	2.426 Kč	Navýšení bonusu o 10 %, při sjednání POV Ekonom pojistné 2.175 Kč, spoluúčast 10.000 Kč při škodě v zahraničí
Wüstenrot pojišťovna, a.s.	2.718 Kč	Úrazové připojištění na pojistnou částku 1 mil.Kč a rozsáhlé asistenční služby

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací od jednotlivých pojišťoven

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nejnižší pojistné (tj. 2.234 Kč) pro vzorového klienta nabízí pojišťovna Triglav. Součástí tohoto produktu však není asistenční služba a cena pojistného je výrazně ovlivněna slevou ve výši 30 % za sjednání pojistné smlouvy on line. Výhodou je, že pojišťovna Triglav nabízí pouze zvýšený limit pojistného plnění ve výši 50/50 mil. Kč. Druhé nejnižší pojistné nabízí pojišťovna Uniqa, která svým klientům nabízí navýšení pojistného bonusu, v tomto případě o 10 % a zároveň také levnější produkt POV Ekonom, kde pojistné je jen 2.175 Kč. Toto pojištění odpovědnosti z provozu vozidla platí pouze na území ČR a v případě nehody v zahraničí je nutné uhradit spoluúčast ve výši 10.000 Kč. Třetí nejlevnější pojišťovnou pro vzorového klienta je pojišťovna Allianz, která nabízí pojistné ve výši 2.577 Kč a připojištění čelního skla do 5000 Kč zdarma. Pokračují podle požadovaného pojistného ČSOB pojišťovna, Wüstenrot, Česká pojišťovna. Nejdražší pojistné požaduje Hasičská vzájemná pojišťovna ve výši 4.109 Kč o 43 Kč nižší pojistné pak nabízí Česká podnikatelská pojišťovna.

Druhým modelovým klientem je padesátiletá žena (datum narození 16.7.1960) ze Zlína. Pojištěná je od roku 2000 tj. 134 měsíců. Za celou dobu trvání pojištění neměla žádnou nehodu. Vlastní vozidlo VW Golf 1,9TDi, se zdvihovým objemem motoru 1896 ccm a výkonem 77 kW, najeto 50.000 km. Vozidlo bylo poprvé zaregistrováno 11.9.2008. Jedná se o osobní vozidlo s naftovým motorem, které je používáno pro běžný provoz. Klientka požaduje zvýšený limit pojistného plnění ve výši 50 mil. Kč za škodu na věci a ušlém zisku a 50 mil. Kč za škodu na zdraví každého poškozeného. Pojistná smlouva bude uzavřena on line a pojistné bude platit ročně. Vozidlo používá v ČR i v zahraničí.

Tabulka č. 13: Srovnání výše pojistného u pojišťoven pro 2. vzorového klienta

Pojišťovna	Pojistné	Slevy a další výhody
Allianz pojišťovna, a.s.	2.463 Kč	Limit 80/80 mil. Kč pojistné, 2.324 Kč pro limit 40/40 mil. Kč
AXA pojišťovna, a.s.	3.852 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, rozsáhlé asistenční služby, nelze sjednat on line
Česká pojišťovna, a.s.	3.381 Kč	Pojištění právní ochrany do 10.000 Kč, součástí je asistenční služba POHODA Klasic a úrazové pojištění řidiče
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	4.706 Kč	Extra bonus nelze uplatnit, maximální sleva 50 %
ČSOB pojišťovna, a.s.	4.007 Kč	Limit pojistného plnění vyšší 60/60 mil. Kč
Direct pojišťovna, a.s.	3.538 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, při 35/35 Kč je pojistné 3.387 Kč, akce první tři měsíce zdarma tj. 3.053 Kč
Generali pojišťovna, a.s.	4.147 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, asistenční služba v ČR i v Evropě zdarma, pojištění střetu se zvěří zdarma
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	6.214 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, administrativně právní a technická asistence, úrazové pojištění řidiče
Kooperativa pojišťovna, a.s.	4.663 Kč	Přímá likvidace NA100PRO zdarma, 54 mil. Kč pro škodu na zdraví, 35 mil. Kč na věci
Slavia pojišťovna, a.s.	3.599 Kč	Limit profi 100/100 mil. Kč, 35/35 mil. Kč 3.213 Kč, pojištění dopravních pokut
Triglav pojišťovna, a.s.	3.538 Kč	Bez asistenční služby, limit pojistného plnění 50/50 mil. Kč, 30 % sleva na za sjednání on line
Uniqa pojišťovna, a.s.	3.665 Kč	Limity pro škodu na zdraví 60 mil. Kč, na věci 50 mil. Kč
Wüstenrot pojišťovna, a.s.	3.330 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, rozsáhlé asistenční služby

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací od jednotlivých pojišťoven

Jak znázorňuje tabulka č. 13, tak nejnižší pojistné lze sjednat u Allianz pojišťovny a to za 2.463 Kč s pojistným limitem 80/80 mil. Kč. Důvodem je vysoký bezeškodní průběh, ale také slevy za sjednání pojistné smlouvy on-line. Při sjednání on-line pojišťovna Allianz nabízí vyšší pojistné limity, aby přilákala potencionální zákazníky. Druhou pojišťovnou s nejnižším pojistným je pak Wüstenrot pojišťovna, která oproti jiným pojišťovnám stanovuje pojistné dle výkonu vozidla, což se vyplatí především majitelům vozidel s dieselovým motorem. Cena pojistného je 3.330 Kč. Naopak nejdražší pojistné požaduje Hasičská vzájemná pojišťovna, které je skoro třikrát vyšší než pojistné u Allianz pojišťovny.

Třetím modelovým klientem je dvaadvacetiletý muž (datum narození 12.10.1988) z Prahy. Pojištěný je od 1.7.2008 tj. 32 měsíců. Za celou dobu trvání pojistné smlouvy neměl žádnou nehodu. Vlastní vozidlo Peugeot 306, se zdvihovým objemem motoru 1360 ccm a výkonem 55 kW, najeto 150.000 km. Vozidlo bylo poprvé zaregistrováno 2.3.1998. Jedná se o osobní vozidlo s benzínovým motorem, které je používáno pro běžný provoz. Klient požaduje limit pojistného plnění ve výši 50 mil. Kč za škodu na věci a ušlém zisku a 50 mil. Kč za škodu na zdraví každého poškozeného. Pojistná smlouva bude uzavřena on line a pojistné bude platit ročně.

Tabulka č. 14: Srovnání výše pojistného u pojišťoven pro 3. vzorového klienta

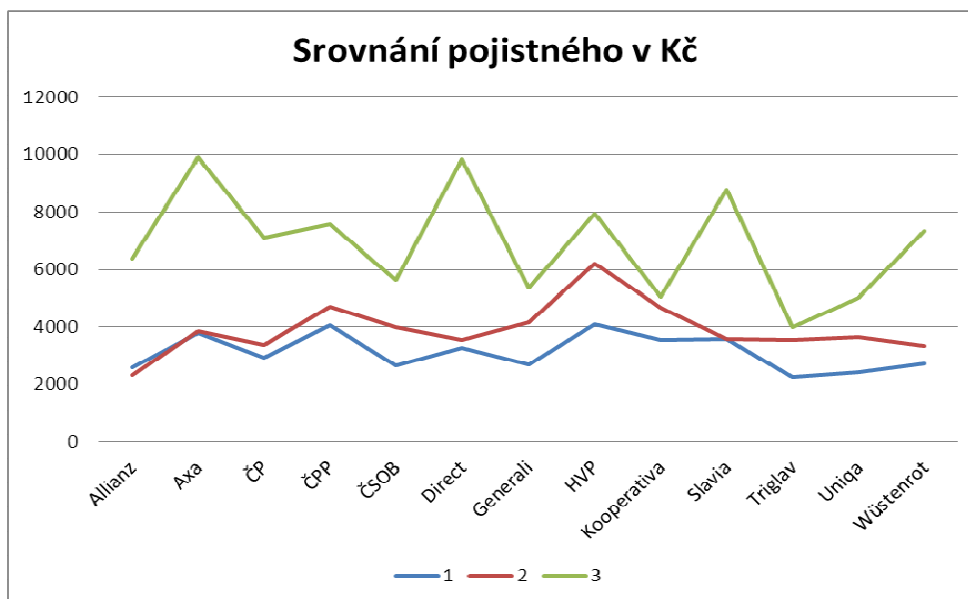
Pojišťovna	Pojistné	Slevy a další výhody
Allianz pojišťovna, a.s.	6.380 Kč	Pro limit 40/40 mil. Kč, při sjednání limitu 80/80 mil. Kč 6.763 Kč
AXA pojišťovna, a.s.	9.921 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, rozsáhlé asistenční služby, nelze sjednat on line
Česká pojišťovna, a.s.	7.094 Kč	Pojištění právní ochrany do 10.000 Kč, součástí asistenční služba a úrazové pojištění řidiče
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	7.572 Kč	6.311 Kč při uplatnění extrabonusu Profi, bezeškodní průběh +36 měsíců
ČSOB pojišťovna, a.s.	5.618 Kč	Limit plnění 60/60 mil. Kč
Direct pojišťovna, a.s.	9.849 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, při 35/35 Kč je pojistné 9.259 Kč, akce první tři měsíce zdarma tj. 7.407 Kč
Generali pojišťovna, a.s.	5.356 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, asistenční služba v ČR i v Evropě zdarma, pojištění střetu se zvěří zdarma
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	7.949 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, administrativně právní a technická asistence, úrazové pojištění řidiče
Kooperativa pojišťovna, a.s.	5.065 Kč	Přímá likvidace NA100PRO zdarma, 54 mil. Kč pro škodu na zdraví, 35 mil. Kč na věci
Slavia pojišťovna, a.s.	8.791 Kč	Limit profi 100/100 mil. Kč, 35/35 mil. Kč 7.849 Kč Pojištění dopravních pokut
Triglav pojišťovna, a.s.	3.999 Kč	Bez asistenční služby, limit pojistného plnění 50/50 mil. Kč, 30 % sleva na za sjednání on line – jinak 6. 348 Kč
Uniq pojišťovna, a.s.	5.027 Kč	Limity pro škodu na zdraví 60 mil. Kč, na věci 50 mil. Kč
Wüstenrot pojišťovna, a.s.	7.344 Kč	Limit 70/70 mil. Kč, rozsáhlé asistenční služby

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací od jednotlivých pojišťoven

Pro třetího modelového klienta je nejlevnější pojistné u Triglav pojišťovny, která nabízí slevu ve výši 30 % při sjednání pojistné smlouvy na internetu a také vyšší bonus za bezeškodní průběh. Druhou nejlevnější pojišťovnou je Uniqa pojišťovna, která nabízí vyšší limit pojistného plnění pro škodu na zdraví a to ve výši 60 mil. Kč. Pojistné je stanoveno na 5.027 Kč. Další pojišťovnou je Kooperativa pojišťovna s 5.065 Kč, která však nabízí nižší limit pro škodu na věci. Ze statistik však vyplývá, že limit pro škodu na věci ve výši 35 mil. Kč je ve většině případů dostačující. Vyšší limit 70/70 mil. Kč nabízí svým klientům Generali pojišťovna za 5.356 Kč. Součástí je také pojištění střetu se zvěří zdarma. Nejvyšší pojistné nabízí AXA pojišťovna ve výši 9.921 Kč a Direct pojišťovna s 9.849 Kč. U obou pojišťoven je limit pojistného plnění 70/70 Kč. Direct pojišťovna navíc nabízí novým klientům 3 měsíce zdarma, pak je pojistné jen 7.407 Kč. Nevýhodou AXA pojišťovny je, že veškeré pojistné smlouvy musí být sjednány se smluvním makléřem, což výrazně navyšuje náklady a tím i pojistné. Vysoké pojistné nabízí i Slavia pojišťovna ve výši 8.791 Kč. Do 8.000 Kč stanovuje pojistné Hasičská vzájemná pojišťovna, Wüstenrot a Česká podnikatelská pojišťovna.

Závěrem lze hrnout, že nejvyšší pojistné je stanoveno u třetího modelového klienta, který má nízký bezeškodní průběh a malou praxi v řízení vozidel. Nevýhodou je také jeho věk a místo, kde vozidlo provozuje. Praha je místo s velmi vysokou nehodovostí. Jak je vidět z následujícího grafu tak mezi pojišťovny s nejvyšším pojistným u všech modelových klientů patří Hasičská vzájemná pojišťovna a AXA pojišťovna. Nejnižší pojistné je ve většině případů u velkých pojišťoven jako je Allianz pojišťovna, Česká pojišťovna a Kooperativa pojišťovna. Nízké pojistné poskytuje i Triglav pojišťovna, což je způsobeno především 30 % slevou za sjednání pojistné smlouvy on line. Největší rozdíly v pojistném jsou u třetího modelového klienta v rozpětí až 5.922 Kč. U prvního klienta je to 1.875 Kč a u druhého 3.751 Kč, kde jsou také velké rozdíly mezi limity pojistného plnění až 45 mil. Kč.

Obrázek č. 10: Pojistné u jednotlivých pojišťoven v Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle informací od jednotlivých pojišťoven

5.5 Zhodnocení jednotlivých pojišťoven

V níže uvedené tabulce je provedeno srovnání produktů jednotlivých pojišťoven. Rozhodujícími faktory jsou výše pojistného, kterému jsem určila váhu 0,6. Dalšími faktory jsou úroveň asistenčních služeb, systém slev a bonusů, další poskytované služby a výše limitů pojistného plnění. U každého z těchto faktorů je váha 0,1. Úroveň faktoru je posuzována od 1 do 5 bodů. Jeden bod je velmi nízká úroveň, kdežto 5 bodů je maximální úroveň. Výše pojistného je pak hodnocena na základě výpočtů u modelových klientů, kdy nejlevnější pojišťovna má 13 bodů a nejdražší 1 bod. Konečné hodnocení vzniká vynásobením bodů a vah jednotlivých faktorů.

Tabulka č. 15: Zhodnocení jednotlivých pojišťoven

Pojišťovna	Pojistné	A	B	S	L	Součet
Allianz pojišťovna, a.s.	32	3	2	4	4	20,5
AXA pojišťovna, a.s.	10	3	2	2	3	7,0
Česká pojišťovna, a.s.	25	3	3	3	1	16,0
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	9	3	3	3	1	6,4
ČSOB pojišťovna, a.s.	24	3	3	5	2	15,7
Direct pojišťovna, a.s.	17	3	2	3	3	11,3
Generali pojišťovna, a.s.	23	3	2	2	3	14,8
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	6	2	3	3	3	4,7
Kooperativa pojišťovna, a.s.	19	3	3	2	1	12,3
Slavia pojišťovna, a.s.	15	4	4	3	5	10,6
Triglav pojišťovna, a.s.	36	2	3	4	1	22,6
Uniq pojišťovna, a.s.	31	3	3	3	2	19,7
Wüstenrot pojišťovna, a.s.	26	3	4	3	3	16,9

Zdroj: vlastní zpracování

Vysvětlivky:

A – úroveň asistenčních služeb

B – systém slev a bonusů

S – další služby

L – výše limitu pojistného plnění

Z průzkumu vyplývá, že nejlepší pojišťovnou je Triglav pojišťovna s 22,6 body. Toto hodnocení ovlivňuje především nízké pojistné a vysoké slevy na pojistném. Nevýhodou je pouze jeden limit pojistného plnění. Je nutné také zdůraznit, že vysoké ohodnocení za výši pojistného je stanoveno pro sjednání pojistné smlouvy on line (tj. sleva 30 %). V případě, že nebude pojistná smlouva sjednána na internetu, není již tato pojišťovna pro klienta tak výhodná. Druhou nejlépe hodnocenou pojišťovnou je Allianz pojišťovna, která má velmi dobrý systém bonusů, vysoké pojistné limity a nízké pojistné. Dobré služby poskytuje také Uniq pojišťovna, Wüstenrot pojišťovna, Česká pojišťovna a ČSOB pojišťovna. Nejhorší hodnocení má Hasičská vzájemná pojišťovna, která po svých klientech požaduje vysoké pojistné. Jedná se o velmi malou pojišťovnu, která svým klientům nemůže nabídnout tak kvalitní služby jako pojišťovny s větším množstvím klientů. Obdobně je hodnocena i AXA pojišťovna. Špatné hodnocení má také Česká podnikatelská pojišťovna, která patří mezi čtyři největší pojišťovny v ČR. Velikost pojišťovny tedy není rozhodující pro vysoké bodové ohodnocení.

5.6. Srovnání hospodářských výsledků pojišťoven

Pojišťovny nelze hodnotit pouze podle úrovně poskytovaných služeb a podle pojistného. Důležité je také posoudit jak s přijatými prostředky dokáže pojišťovna hospodařit. Pokud si například vybereme pojišťovnu, která se dlouhodobě potýká se záporným hospodářským výsledkem, nemůžeme očekávat, že vždy dostojí svým závazkům. Proto je důležité při výběru pojišťovny posuzovat také hospodářský výsledek, podíl na trhu a další charakteristiky, které jsou uvedeny v tabulce č. 16.

Tabulka č. 16: Srovnání základních údajů pojišťoven

Pojišťovna	ZK mil. Kč	HV mil. Kč	Podíl na trhu v %	Před. Pojistné mil. Kč	Počet smluv v tis. ks	Počet zaměst.
Allianz	600	1 313,3	9,2	10 244, 497	1 557	744
AXA	747	- 393,5	0,4	431,908	135	62
Česká	4 000	7 380,2	34,6	38 641,017	9 466	4 113
ČPP	1 000	385,2	5,5	6 186,306	1 345	932
ČSOB	1536	1 426,2	8,6	9 638,392	1 174	687
Direct	523	- 435,3	0,2	227,813	49	166
Generali	500	970,9	8,0	8 912,200	1474	728
Hasičská	256	5,5	0,5	528,780	190	134
Kooperativa	3 000	2 415,6	27,7	30 912,326	3 849	3 848
Slavia	225	11,2	0,3	286,279	-	58
Triglav	360	6,7	0,6	712,823	-	122
Uniqa	480	349,5	4,2	4 693,401	537,84	854
Wüstenrot	306	- 69,8	0,2	258,250	81,179	22

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv pojišťoven za rok 2009

Vysvětlivky: ZK – základní kapitál, HV – hospodářský výsledek

Nejllepších výsledků dlouhodobě dosahuje největší pojišťovna v ČR, Česká pojišťovna, které však neustále od roku 2000 klesá podíl na trhu. Velmi dobrých výsledků dosahují i další velké pojišťovny např. Kooperativa pojišťovna, Allianz pojišťovna, ČSOB pojišťovna, Generali pojišťovna, Česká podnikatelská pojišťovna ale i menší Uniqa pojišťovna. Záporný výsledek hospodaření měla v roce 2009 AXA pojišťovna, Direct pojišťovna a Wüstenrot pojišťovna. Velmi malého zisku dosáhla Triglav pojišťovna a Hasičská vzájemná pojišťovna.

6. Závěr

Vývoj pojistného trhu s povinným ručením lze rozdělit do několika období. V prvním období do roku 2000 působila na trhu v České republice pouze Česká pojišťovna. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla bylo v té době pojištěním zákonným. Předepsané pojistné se velmi rychle zvyšovalo. Největší tempo růstu bylo zaznamenáno v roce 1998 kdy předepsané pojistné vzrostlo o 55 % oproti roku 1997.

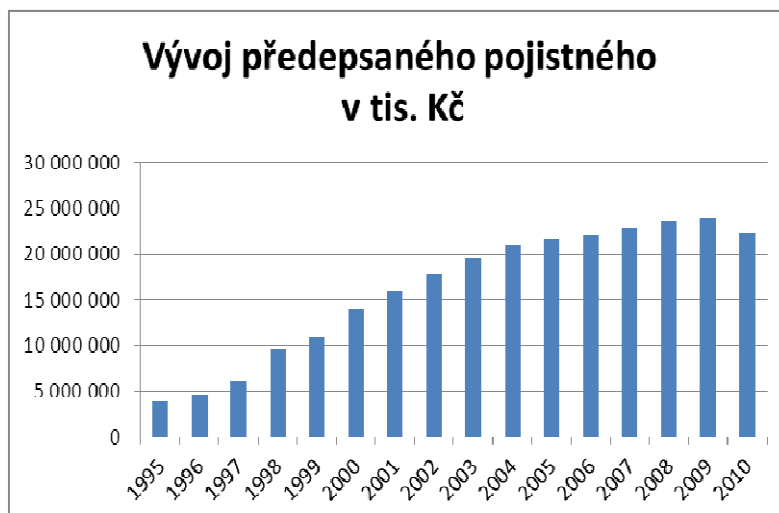
V období 2000 – 2003 bylo obdobím rozvoje pojistného trhu s povinným ručením. Na trh vstoupily další komerční pojišťovny. Některé z nich však po několika letech zanikly a jejich závazky převzaly jiné pojišťovny, např. Komerční pojišťovna, jejíž závazky převzala Kooperativa pojišťovna. Největší nárůst předepsaného pojistného byl v roce 2000, kdy tempo růstu pojistného bylo 29 %.

V letech 2004 – 2006 byl trh s povinným ručením stabilizovaný. Na trhu nabízelo povinné ručení osm pojišťoven. Tempo růstu pojistného mělo klesající trend. Průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost bylo až do roku 2006 kolem 25.700 Kč.

Největší nárůst průměrného pojistného plnění byl zaznamenán v roce 2007, kdy průměrné pojistné plnění vzrostlo o 219 % na 54.271 Kč. V roce 2007 a 2008 vstoupilo na trh dalších šest pojišťoven. Od roku 2007 do současnosti je pojistný trh charakteristický velkým konkurenčním bojem pojišťoven o klienty, což je způsobeno nasyceností trhu. Dalším důvodem je omezený počet klientů, který se odvíjí od počtu vozidel.

V roce 2010 byl zaznamenán pokles předepsaného pojistného o 7,5 %. Tento pokles byl způsoben především nízkými sazbami pojistného. V tomto roce došlo také k nárůstu počtu pojistných podvodů.

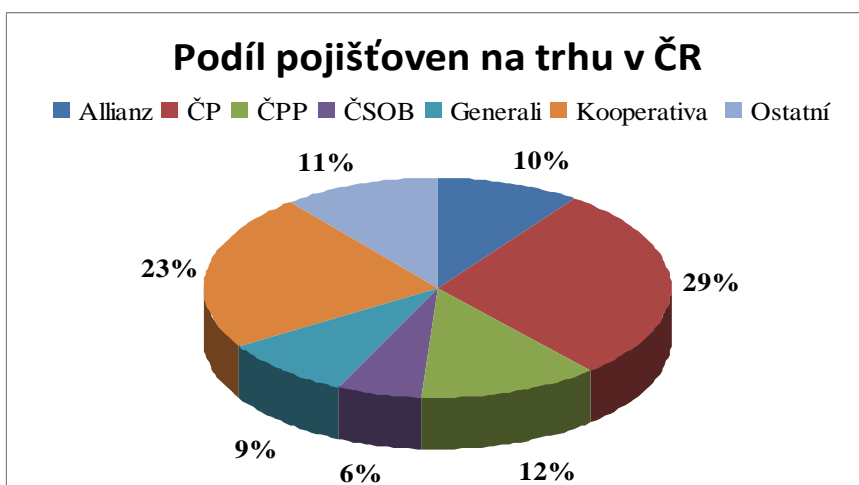
Obrázek č. 11: Vývoj předepsaného pojistného v tis. Kč.

Zdroj: ČAP

Podíl jednotlivých pojišťoven na trhu v České republice se ve sledovaném období výrazně měnil. Největší změna byla zaznamenána u České pojišťovny, která v roce 2004 měla podíl na trhu 42 % a v roce 2010 to bylo jen 29 %. Podíl druhé největší pojišťovny Kooperativy klesal jen mírně, za sledované období o 1,5 %. Podíl Allianz pojišťovny také klesl a to o 2,2 %. Česká podnikatelská pojišťovna a ČSOB pojišťovna si naopak polepšily shodně o 2 %. Největší nárůst podílu na trhu byl zaznamenán u Generali pojišťovny. Její podíl se zvýšil z 3,68 % na 9,3 %. Také Uniqa pojišťovna rostla. Její podíl na trhu se zvýšil o 2,2 %. Ostatní pojišťovny měly podíl na trhu ve sledovaném období do 2 %.

Obrázek č. 12: Podíl pojišťoven na trhu s povinným ručením v ČR roku 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle údajů ČAP

V praktické části je provedeno srovnání výše pojistného u tří modelových klientů. Tyto klienti jsou vybráni tak, aby mezi nimi byly velké rozdíly. Jedním z nich je mladý nezkušený řidič. Na tomto příkladu je vidět, že praxe v řízení vozidla, druh vozidla, bezeškodní průběh a případně i místo, kde je vozidlo provozováno výrazně ovlivňují výši pojistného. Pojistné u tohoto klienta je nejvyšší a zároveň jsou zde i největší rozdíly mezi pojistným nabízeným jednotlivými pojišťovnami. Průměrné pojistné u třetího klienta je 6.920 Kč. Naopak nejnižší průměrné pojistné má první klient, který má vysoký bezeškodní průběh, jezdí s relativně malým vozidlem, které provozuje v malém městě. Průměrné pojistné je 3.124 Kč. Posledním příkladem je žena, která má maximální bezeškodní průběh, ale vlastní nové velké vozidlo, proto je průměrné pojistné o necelých 800 Kč vyšší než u prvního klienta.

Z provedené analýzy vyplývá, že nejlépe hodnocenou pojišťovnou je Triglav pojišťovna. Toto hodnocení je však relativní. V případě, že bude pojistná smlouva na povinné ručení sjednána přímo u makléře či na některé z osmi poboček, není již výše pojistného tak výhodná. Dalším negativem je také to, že sleva ve výši 30 % je poskytnuta pouze na první rok trvání smlouvy. Dlouhodobě tedy není tato pojišťovna cenově tak výhodná. Nevýhodou je také to, že pojišťovna Triglav se v minulých letech potýkala se ztrátou a v roce 2009 byl její zisk v porovnání k ostatním pojišťovnám minimální.

Druhou nejlépe hodnocenou pojišťovnou je Allianz pojišťovna, která patří mezi čtyři největší pojišťovny v ČR. Allianz pojišťovna nabízí k povinnému ručení také pojištění přípojného vozíku a motocyklu, pojištění proti živlům a proti poškození vozidla zvířetem.

Velmi dobře je hodnocena také Uniqa pojišťovna, která nabízí svým klientům systém slev a službu Uniqa asistence. Tato služba poskytuje asistenci při koupi vozidla nebo kontrolu provedené opravy vozidla. Dobré hodnocení mají také Wüstenrot pojišťovna České pojišťovna, ČSOB pojišťovna a Generali pojišťovna.

Nejhůře hodnoceny jsou nejmenší pojišťovny tj. Hasičská vzájemná pojišťovna a AXA pojišťovna, které nemohou svým klientům poskytnout tak kvalitní služby jako větší

pojišťovny. Tyto pojišťovny působí na trhu s povinným ručením od roku 2008. Špatné hodnocení má také Česká podnikatelská pojišťovna, která je třetí největší pojišťovnou na trhu s povinným ručením.

Z výzkumu lze odvodit, že nejlépe hodnoceny jsou středně velké pojišťovny, které mají poměrně velký podíl na trhu, dostatek zkušeností s likvidací uplatněných nároků a také zázemí velkých zahraničních korporací.

Na základě mých zkušeností s likvidací nároků jednotlivými pojišťovnami mohu doporučit spíše větší pojišťovny např. Allianz pojišťovnu, Generali pojišťovnu a ČSOB pojišťovnu. Komunikace při vyřizování nároků je velice flexibilní. Většina pojišťoven nabízí možnost nahlásit pojistnou událost na internetu a také si zde může klient zkontrolovat stav pojistné události. Velmi dobré služby poskytují také Česká pojišťovna, Kooperativa pojišťovna a Česká podnikatelská pojišťovna. Tyto pojišťovny však nabízejí spíše vyšší pojistné. Malé pojišťovny jako je např. Hasičská vzájemná pojišťovna, AXA pojišťovna, Wüstenrot pojišťovna, Slavia pojišťovna a Direct pojišťovna nabízejí relativně vysoké pojistné, na trhu působí krátkou dobu a vzhledem k jejich velikosti nemají dostatečně propracovaný a pružný systém likvidace pojistných událostí.

7. Seznam použitých zdrojů

BUŠTA, P., PŘIKRYL, V. *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla*. Praha: Mobildata, a. s., 2001. 93 s. ISBN 80-238-6889-6.

ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 2002. 120 s. ISBN 80-247-0137-5.

HRADEC, M., KŘIVOHLÁVEK, V., ZÁRYBNICKÁ, J. *Pojištění a pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005. 216 s. ISBN 80-86754-48-0.

HRADEC, M., ZÁRYBNICKÁ, J. *Vybrané statě z pojišťovnictví - 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2003. 116 s. ISBN 80-86754-09-X.

KOPECKÝ, K. *Povinné ručení: pojištění odpovědnosti z provoz vozidla - 2. vydání*. Praha: Grada Publishing, 2005. 95 s. ISBN 80-247-0114-6.

STÁREK, Z. a kol. *Jak pojistit automobil*. Praha: CP books, 2005. 127 s. ISBN 80-722-6953-4.

VELEBOVÁ, E. *Smluvní a zákonné pojištění*. Praha: Linde Praha – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví, 1993. 235 s. ISBN 80-85647-13-3.

Internetové zdroje:

Allianz pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.allianz.cz/obcane/produkty/autopojisteni/povinne-ruceni/>>.

Allianz pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@slCis=101112038&listina.@rozlieni=pdf&listina.@klic=befd564ad63ddda183f6b323d0e1dc6>>.

AXA pojišťovna. *Vše o povinném ručení* [on line]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na:
<<http://www.axa.cz/Lide/Pojisteni-vozidel/Povinne-ruceni/Popis>>.

AXA pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na:
<<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@slCis=101156057&listina.@rozli seni=pdf&listina.@klic=3b129509814c3ad15b48dd4ffa711a71>>.

Česká asociace pojišťoven. *Individuální výsledky členů ČAP 2004 – 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx?t=1>>.

Česká asociace pojišťoven. *O nás* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<<http://www.cap.cz/Folder.aspx?folder=Lists%2fMenu%2fO+n%c3%a1s>>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2001* [on line]. 2002 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2002* [on line]. 2003 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2003* [on line]. 2004 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2004* [on line]. 2005 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2005* [on line]. 2006 [cit. 2011-02-26]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2006* [on line]. 2007 [cit. 2011-02-26].

Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2007* [on line]. 2008 [cit. 2011-02-26].

Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2008* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-26].

Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-26].

Dostupné na: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad+zpr%c3%a1vy>.

Česká asociace pojišťoven. *Vývoj pojistného trhu* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-26].

Dostupné na: <<http://www.cap.cz/statistics.aspx>>.

Česká kancelář pojistitelů. *Často kladené dotazy na ČKP* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-25].

Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/faq.php#ad5>>.

Česká kancelář pojistitelů. *Historie povinného ručení* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-25].

Dostupné na: <<http://sa-apl2.ckp.cz/o-povinnem-ruceni/1-historie-povinneho-ruceni>>.

Česká kancelář pojistitelů. *Hraniční pojištění* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné

na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/hraobec.php>>.

Česká kancelář pojistitelů. *Jaké postihy hrozí motoristům na neplacení povinného ručení* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:

<<http://sa-apl2.ckp.cz/component/content/article/4-neplaceni-povinneho-ruceni/12-jake-postihy-hrozi-motoristum-za-neplaceni-povinneho-ruceni-1>>

Česká kancelář pojistitelů. *Kde platí zelená karta* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-25].
Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste/ZelenaKarta/index.php>>.

Česká kancelář pojistitelů. *O nás obecně* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<http://www.ckp.cz/onas/onas_obec.php>.

Česká kancelář pojistitelů. *Počet pojištěných vozidel v databázi ČKP* [on line]. 2011
[cit. 2011-02-14]. Dostupné na:<http://www.ckp.cz/tisk/statistiky_a_informace.php?id=5>.

Česká kancelář pojistitelů. *Postup pro účastníky dopravní nehody* [on line]. 2009
[cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<<http://www.ckp.cz/motoriste/PostupProUcastnikyDopravniNehodyVcr/index.php>>

Česká kancelář pojistitelů. *Sazby hraničního pojištění* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-14].
Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/motoriste.php>>.

Česká kancelář pojistitelů. *Statistiky a grafy* [on line]. 2008 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<http://www.ckp.cz/tisk/statistiky_a_informace/statistiky_grafy-nepojistene-skody.pdf>.

Česká kancelář pojistitelů. *Tabulka členských států Rady kanceláří, s nimiž ČKP uzavřela dohody v systému ZK* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<<http://www.ckp.cz/motoriste.php>>.

Česká kancelář pojistitelů. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné
na: <<http://www.cpp.cz/vyrocní-zpravy~vyrocní-zprava-2009>>

Česká podnikatelská pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20].
Dostupné na: <<http://www.cpp.cz/pojisteni-vozidel~povinne-ruceni/>>.

Česká podnikatelská pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. 2010.
[cit. 2011-02-20]. Dostupné na:
<http://www.cpp.cz/User_data/Media/Original/_CPP/201007/cppvz_2009>.

Česká pojišťovna. *1. Povinné ručení Bez povinností* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20].
Dostupné na: <<http://www.ceskapojistovna.cz/povinne-ruceni.html>>.

Česká pojišťovna. *Výroční zpráva za rok 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na:
na: <http://www.ceskapojistovna.cz/files/vyrocní_zpravy/VZ_CP_matka2009CJ-27.pdf>.

ČSOB pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<<http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/pojisteni-vozidel/Stranky/povinne-ruceni.aspx?from=csobviceopv>>.

ČSOB pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<http://www.csobpoj.cz/cs/o-spolecnosti/Documents/VZ_2009_cz_version.pdf>.

Direct pojišťovna. *Povinné ručení pro automobily on line* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14].
Dostupné na: <<http://www.direct.cz/chci-pojistit-automobil/povinne-ruceni>>.

Direct pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<http://www.direct.cz/assets/files/VZ_DIRECT_Pojistovna_2009.pdf>.

Generali pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<<http://www.generali.cz/clanky/povinne-ruceni>>.

Generali pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-14]. Dostupné na:
<<http://www.generali.cz/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-za-rok-2009>>.

Hasičská vzájemná pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na:
na: <http://www.hvp.cz/produkty/fy_povruceni.htm>.

Hasičská vzájemná pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16].
Dostupné na: <<http://www.hvp.cz/zpravy/vz2009.pdf>>.

HRADEC, J. *Tisková zpráva – Za neplacení příspěvku do garančního fondu ČKP končí první neplatiči u soudu* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-06]. Dostupné na: <<http://www.ckp.cz/tisk/tiskovezpravy/tiskova-zprava-ckp-29.pdf>>.

CHVÁTAL, D. *Tažení na neplatiče povinného ručení začalo* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-06]. Dostupné na: <<http://www.mesec.cz/clanky/tazeni-na-neplatice-povinneho-ruceni-zacalo/nazory/54145>>

KOKEŠ, J. *Nehodové centrum a jak postupovat při nehodě* [on line]. 2009 [cit. 2011-02-22]. Dostupné na: <<http://www.investujeme.cz/clanky/nehodove-centrum-a-jak-postupovat-pri-nehode/>>.

Kooperativa pojišťovna. *Povinné ručení NA100PRO* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-vozidel/povinne-ruceni-na100pro/>>.

Kooperativa pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <http://www.koop.cz/data/files/file_255_GENERAL.pdf>.

Slavia pojišťovna. *Nejlevnější povinné ručení 2011* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.pojistovna-slavia.cz/nejlevnejsi-povinne-ruceni>>.

Slavia pojišťovna. *Současnost Slavia pojišťovny* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.pojistovna-slavia.cz/soucasnost>>.

Slavia pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2011 [cit. 2011-02-16]. Dostupné na: <<http://www.pojistovna-slavia.cz/data/ext-128.pdf>>.

Triglav pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <<http://www.triglav.cz/povinne-ruceni/>>.

Triglav pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.triglav.cz/_sys_/FileStorage/download/1/209/TV-triglav-vz-2009.pdf>.

Uniqa pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-19]. Dostupné na:
<http://www.uniqa.cz/uniqa_cz/cms/img/UNIQA_2009_tcm31-351014.pdf>.

Uniqa pojišťovna. *Základní informace* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-19]. Dostupné na:
<http://www.uniqa.cz/uniqa_cz/cms/privat/vehicle/info/index.jsp>.

Wüstenrot pojišťovna. *Povinné ručení* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na:
<<http://www.wuestenrot.cz/pojisteni/auto/povinne-ruceni/>>.

Wüstenrot pojišťovna. *Výroční zpráva 2009* [on line]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné na:
<<http://www.wuestenrot.cz/o-nas/profil-spolecnosti/vyrocní-zpravy/nezivotni-pojistovna>>.

Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla
(zákon č. 168/1999 Sb.) dostupné on line na:
<http://www.mpojisteni.cz/pdf/zakon_168_1999.pdf > [cit. 2011-02-12].

Zákon o pojišťovnictví (zákon č. 277/2009 Sb.) dostupné on line na:
<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=277/2009> [cit. 2011-02-27].

Zákon o podmínkách o provozu vozidel na pozemních komunikacích
(zákon č. 56/2001 Sb.) dostupné on line na:
<http://soubory.tachoinfo.cz/zakony/CR/zakon_56_2001_Sb.pdf> [cit. 2011-01-14].

Zákon o přestupcích (zákon č. 200/1990 Sb.) dostupný on line na:
<http://www.bodovysystem.cz/admin/files/File/Zakony/1990-200-o-prestupcich-_1.1.2009pdf> [cit. 2011-01-27].

8. Seznam tabulek a obrázků

Tabulka č. 1: Rozdělení vozidel do kategorií	21
Tabulka č. 2: Seznam států Evropského hospodářského prostoru.....	30
Tabulka č. 3: Další státy stanovené vyhláškou Ministerstva financí.....	30
Tabulka č. 4: Sazby hraničního pojištění platné od 1.1.2011	32
Tabulka č. 5: Přehled sazeb podle druhů vozidel	42
Tabulka č. 6: Vývoj počtu nepojištěných škod a vyplaceného plnění.....	43
Tabulka č. 7: Předepsané pojistné u jednotlivých pojišťoven v tis. Kč.....	50
Tabulka č. 8: Průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost v Kč	51
Tabulka č. 9: Předepsané pojistné u jednotlivých pojišťoven v tis. Kč.....	56
Tabulka č. 10: Průměrné pojistné plnění na jednu pojistnou událost v Kč	57
Tabulka č. 11: Varianty povinného ručení u Kooperativa pojišťovny	67
Tabulka č. 12: Srovnání výše pojistného u pojišťoven pro 1. vzorového klienta.....	72
Tabulka č. 13: Srovnání výše pojistného u pojišťoven pro 2. vzorového klienta.....	74
Tabulka č. 14: Srovnání výše pojistného u pojišťoven pro 3. vzorového klienta.....	75
Tabulka č. 15: Zhodnocení jednotlivých pojišťoven	78
Obrázek č. 1: Průměrná a extrémní hodnota škody na zdraví v tis. Kč.....	25
Obrázek č. 2: Organizační struktura České kanceláře pojistitelů	36
Obrázek č. 3: Věk nepojištěných řidičů.....	44
Obrázek č. 4: Předepsané pojistné a vyplacené pojistné plnění v tis. Kč.	49
Obrázek č. 5: Počet pojistných událostí v letech 2000 - 2005.....	50
Obrázek č. 6: Počet pojištěných vozidel u jednotlivých pojišťoven.....	52
Obrázek č. 7: Předepsané pojistné a vyplacené pojistné plnění v tis. Kč.	55
Obrázek č. 8: Počet pojistných událostí v letech 2006 - 2009	57
Obrázek č. 9: Počet pojištěných vozidel u jednotlivých pojišťoven.....	58
Obrázek č. 10: Pojistné u jednotlivých pojišťoven v Kč	77
Obrázek č. 11: Vývoj předepsaného pojistného v tis. Kč.....	81
Obrázek č. 12: Podíl pojišťoven na trhu s povinným ručením v ČR roku 2010.....	81

9. Přílohy

Příloha č. 1: Základní kategorie vozidel

Příloha č. 2: Prodejní síť hraničního pojištění

Příloha č. 3: Regiony s nízkou nehodovostí

Příloha č. 4: Kontaktní údaje pojišťoven

Příloha č. 5: Záznam o dopravní nehodě

Příloha č. 6: Vývoj předepsaného pojistného jednotlivých pojišťoven v tis. Kč

Příloha č. 7: Seznam členů České asociace pojišťoven

Příloha č. 8: Vývoj pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Příloha č. 1: Základní kategorie vozidel

Kategorie	Popis
L	Motorová vozidla zpravidla s méně než čtyřmi koly v členění: mopedy, motocykly, motorové tříkolky, motokolo
M	Motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a používají se pro přepravu osob
M1	Vozidla sloužící pro přepravu osob s devíti místy včetně místa pro řidiče do 3,5 t
M2	Vozidlo, které má více jak devět míst včetně místa pro řidiče a slouží k přepravě osob, do 5 t
M3	Vozidla pro přepravu osob s více jak devíti místy k sezení jehož hmotnost převyšuje 5 t
N	Motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a slouží pro přepravu nákladu
N1	Vozidlo, jehož největší přípustná hmotnost nepřevyšuje 3,5 t
N2	Vozidlo s hmotností vyšší než 3,5 t a zároveň nižší než 12 t
N3	Vozidlo jehož hmotnost je vyšší než 12 t
O	Přípojná vozidla
O1	Přípojně vozidlo do hmotnosti 750 kg
O2	Přípojně vozidlo s přípustnou hmotností vyšší než 750 kg ale nepřevyšující 3,5 t
O3	Přípojně vozidlo s přípustnou hmotností vyšší než 3,5 t ale nepřevyšující 10 t
O4	Přípojně vozidlo s přípustnou hmotností vyšší než 3,5 t ale nepřevyšující 10 t
OT1	Přípojná vozidla, jejichž největší přípustná hmotnost převyšuje 10 t
OT2	Přípojná vozidla traktoru, jejich největší přípustná hmotnost převyšuje 1,5 t
OT3	Přípojná vozidla traktoru, jejich největší přípustná hmotnost převyšuje 1,5 t a zároveň není vyšší než 3,5 t
OT4	Přípojná vozidla traktoru, jejich největší přípustná hmotnost převyšuje 3,5 t a zároveň nepřevyšuje 6 t
	Přípojná vozidla traktoru, jejich největší přípustná hmotnost převyšuje 6 t
T	Traktory zemědělské nebo lesnické
S	Pracovní stroje
Ss	Pracovní stroj samojízdný s vlastním zdrojem pohonu
Sp	Pracovní stroj přípojný bez vlastního zdroje pohonu
R	Ostatní vozidla, která nelze zařadit do výše uvedených kategorií

Zdroj: zákon č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Příloha č. 2: Prodejní síť hraničního pojištění

Místo	Adresa	Telefon
Brno	Nádražní 14	543 534 500
Břeclav	Na zahradách 1A	519 360 551
České Budějovice	Zátkovo nábřeží 441/3	386 791 171
Domažlice	Chodské náměstí 75	379 420 120
Hradec Králové	S.K.Neumanna 454	495 083 911
Cheb	26. dubna 12	354 400 920
Chomutov	Školní 3600	474 608 101
Karlovy Vary	Jaltská 12	353 300 611
Liberec	Náměstí Dr. E. Beneše 25	485 258 111
Náchod	Kamenice 107	491 477 341
Olomouc	Studentská 3	585 538 408
Ostrava	Zámecká 19	596 279 836
Plzeň	Zahradní 3	377 417 111
Praha 7	Milady Horákové 57	220 570 184
Praha 1	Templová 747	221 000 625
Praha 3	Vinohradská 72	251 016 103
Rožnov pod Radhoštěm	Nerudova 162	571 618 660
Tachov	T.G. Masaryka 1998	374 732 320
Ústí nad Labem	Moskevská 1577/32	475 316 841
Varnsdorf	Národní 486	412 372 633
Znojmo	Víděňská 25	515 266 831

Zdroj: ČKP

Příloha č. 3: Regiony s nízkou nehodovostí

Beroun	Kroměříž	Rychnov nad Kněžnou
Blansko	Kutná Hora	Semily
Brno – venkov	Litoměřice	Strakonice
Bruntál	Náchod	Svitavy
Břeclav	Nový Jičín	Šumperk
Český Krumlov	Nymburk	Tábor
Domažlice	Opava	Trutnov
Hodonín	Pardubice	Třebíč
Chomutov	Pelhřimov	Uherské Hradiště
Chrudim	Písek	Ústí nad Orlicí
Jičín	Prostějov	Vsetín
Jihlava	Přerov	Vyškov
Jindřichův Hradec	Rakovník	Znojmo
Klatovy	Rokycany	Žďár nad Sázavou

Zdroj: ČSOB pojišťovna

Příloha č. 4: Kontaktní údaje pojišťoven

 <p>Allianz pojišťovna, a.s. Ke Štvanici 656/3 186 00 Praha 8</p> <p>klientská linka: 800 170 000</p>	 <p>AXA Pojišťovna, a.s. Lazarská 13/8 120 00 Praha 2</p> <p>klientská linka: 841 111 121</p>
 <p>Česká pojišťovna a.s. Spálená 75/16 113 04 Praha 1</p> <p>klientská linka: 841 114 114</p>	 <p>Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna insurance group Budějovická 5 140 21 Praha 4</p> <p>klientská linka: 841 444 555</p>
 <p>ČSOB Pojišťovna, a.s. člen holdingu ČSOB Masarykovo náměstí 1458 530 02 Pardubice</p> <p>klientská linka: 800 100 777</p>	 <p>DIRECT Pojišťovna, a.s. Jankovcova 1566/2b 170 00 Praha 7</p> <p>klientská linka: 221 221 221</p>
 <p>Generali Pojišťovna, a.s. Bělehradská 132 120 84 Praha 2</p> <p>klientská linka: 844 188 188</p>	 <p>Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. Římská 45 120 00 Praha 2</p> <p>klientská linka: 222 119 111</p>
 <p>CHARTIS EUROPE S.A., pobočka pro ČR V Celnici 1031/4 110 00 Praha 1</p> <p>klientská linka: 800 106 105</p>	 <p>Kooperativa, pojišťovna, Vienna insurance group Templová 747/5 110 01 Praha 1</p> <p>klientská linka: 841 105 105</p>
 <p>Slavia pojišťovna, a.s. Revoluční 1/655 110 00 Praha 1</p> <p>klientská linka: 255 790 111</p>	 <p>Triglav pojišťovna, a.s. Novobranská 544/1 602 00 Brno</p> <p>klientská linka: 542 425 000</p>
 <p>UNIQA pojišťovna, a.s. Evropská 136 160 12 Praha 6</p> <p>klientská linka: 800 120 020</p>	 <p>Wüstenrot Pojišťovna, a.s. Na Hřebenech II 1718/8 140 23 Praha 4</p> <p>klientská linka: 800 225 555</p>

Zdroj: jednotlivé pojišťovny

Příloha č. 5: Záznam o dopravní nehodě

Záznam o dopravní nehodě

AIG EUROPE, S. A., pobočka pro Českou republiku

Není přiznáním odpovědnosti, slouží k dokumentaci průběhu nehody za účelem rychlejšího vyřízení náhrady škody.

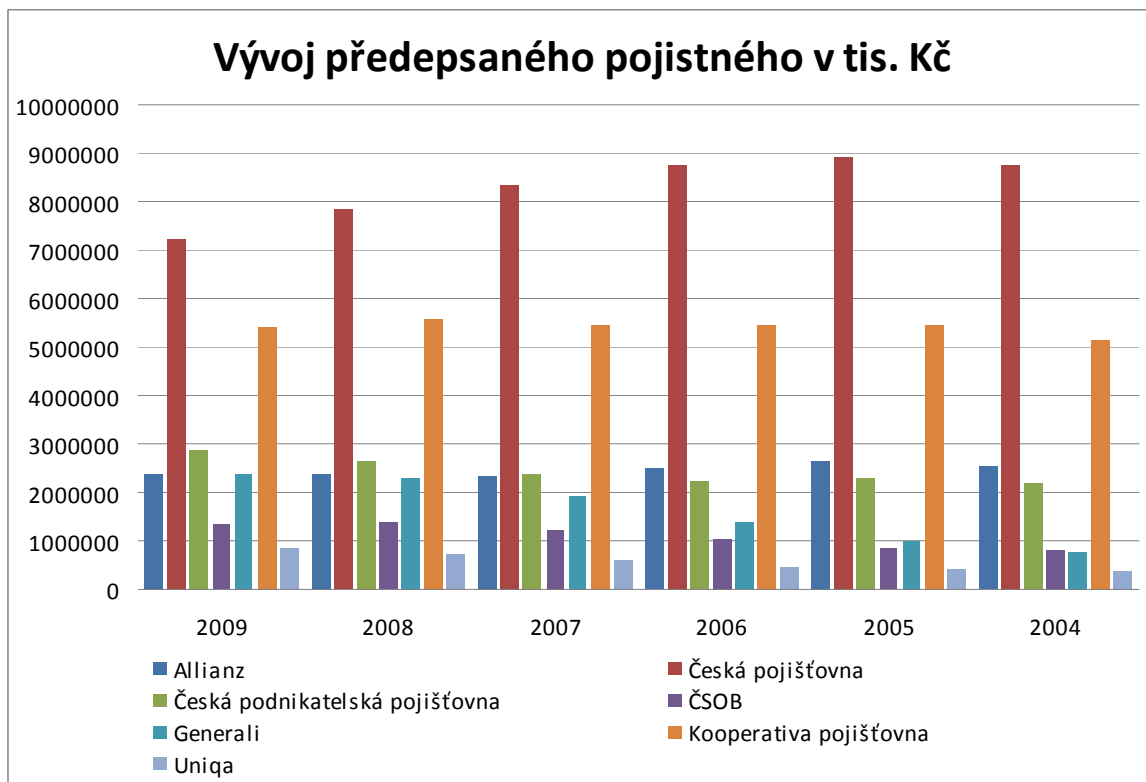
Vyplní řidiči obou vozidel

1. Datum nehody		Hodina		2. Místo (ulice, č. domu, resp. kilometrovník)		Stát		3. Zranění? ne ☐ ano ☐			
4. Jiná škoda na jiných vozidlech než A a B předmětech ne ☐ ano ☐ ne ☐ ano ☐				5. Svědci (jméno, adresa, telefon - spolujezdce podtrhnout)				5a. Policejně šetřeno ne ☐ ano ☐ Kým			
Vozidlo A					Vozidlo B						
6. Pojištěný (jméno a adresa)					6. Pojištěný (jméno a adresa)						
Telefon / e-mail:					Telefon / e-mail:						
Plátce DPH? ne ☐ ano ☐					Plátce DPH? ne ☐ ano ☐						
7. Vozidlo					7. Vozidlo						
MOTOROVÉ VOZIDLO		PRIPOJNÉ VOZIDLO			MOTOROVÉ VOZIDLO		PRIPOJNÉ VOZIDLO				
Tov. značka, typ					Tov. značka, typ						
Rok výroby					Rok výroby						
Registrační značka		Registrační značka			Registrační značka		Registrační značka				
Stát registrace		Stát registrace			Stát registrace		Stát registrace				
8. Pojistitel					8. Pojistitel						
Adresa pobočky					Adresa pobočky						
Číslo poj. odpovědnosti					Číslo poj. odpovědnosti						
Číslo zelené karty					Číslo zelené karty						
Hraniční pojištění platné do					Hraniční pojištění platné do						
Je vozidlo pojištěno havarijně: ne ☐ ano ☐					Je vozidlo pojištěno havarijně: ne ☐ ano ☐						
9. Řidič					9. Řidič						
Příjmení					Příjmení						
Jméno					Jméno						
Adresa					Adresa						
Telefon / e-mail					Telefon / e-mail						
Číslo řidičského průkazu					Číslo řidičského průkazu						
Skupina Vydal					Skupina Vydal						
10. Označte šipkou body vzájemného střetu					10. Označte šipkou body vzájemného střetu						
											
11. Viditelná poškození					11. Viditelná poškození						
14. Poznámky					14. Poznámky						
12. Okolnosti nehody					12. Okolnosti nehody						
K upřesnění nákresu označte křížkem odpovídající políčka - nehodící se škrtně*					K upřesnění nákresu označte křížkem odpovídající políčka - nehodící se škrtně*						
1 * parkovalo / stálo					1 * parkovalo / stálo						
2 * rozjždělo se / otevřené dveře					2 * rozjždělo se / otevřené dveře						
3 * zaparkovávalo / zastavovalo					3 * zaparkovávalo / zastavovalo						
4 vjíždělo z parkoviště, soukromého pozemku, polní cesty					4 vjíždělo z parkoviště, soukromého pozemku, polní cesty						
5 vjíždělo na parkoviště, soukromý pozemek, polní cestu					5 vjíždělo na parkoviště, soukromý pozemek, polní cestu						
6 vjíždělo na kruhový objezd					6 vjíždělo na kruhový objezd						
7 jelo na kruhovém objezdu					7 jelo na kruhovém objezdu						
8 najelo zezadu při jízdě stejným směrem ve stejném pruhu					8 najelo zezadu při jízdě stejným směrem ve stejném pruhu						
9 jelo souběžně v jiném jízdním pruhu					9 jelo souběžně v jiném jízdním pruhu						
10 měnilo jízdní pruh					10 měnilo jízdní pruh						
11 předjíždělo					11 předjíždělo						
12 odbočovalo vpravo					12 odbočovalo vpravo						
13 odbočovalo vlevo					13 odbočovalo vlevo						
14 couvalo					14 couvalo						
15 vjelo do protisměru					15 vjelo do protisměru						
16 přijíždělo zprava (na křižovatce)					16 přijíždělo zprava (na křižovatce)						
17 nedalo přednost v jízdě, nerespektovalo červenou na semaforu					17 nedalo přednost v jízdě, nerespektovalo červenou na semaforu						
Udejte počet označených políček <small>Nezbytné podepsat oběma řidiči</small>					Udejte počet označených políček <small>Nezbytné podepsat oběma řidiči</small>						
13. Nákres / plánek nehody					13. Nákres / plánek nehody						
Označte: 1. silnice, 2. směr jízdy vozidel A a B, 3. postavení vozidel v okamžiku střetu, 4. dopravní značky, 5. jména ulic					Označte: 1. silnice, 2. směr jízdy vozidel A a B, 3. postavení vozidel v okamžiku střetu, 4. dopravní značky, 5. jména ulic						
											
13. Podpisy řidičů					13. Podpisy řidičů						

Po podpisu a oddělení listů nelze již údaje měnit.

Zdroj: ČKP

Příloha č. 6: Vývoj předepsaného pojistného jednotlivých pojišťoven v tis. Kč

Zdroj: Individuální výsledky členů ČAP

Příloha č. 7: Seznam členů České asociace pojišťoven

- **AEGON Pojišťovna, a.s.**
- **Allianz pojišťovna, a.s.**
- **Amcico pojišťovna a.s.**
- **Aviva životní pojišťovna, a.s.**
- **AXA pojišťovna, a.s.**
- **AXA životní pojišťovna a.s.**
- **Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.**
- **Česká pojišťovna, a.s.**
- **Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.**
- **ČSOB pojišťovna, a.s.**
- **D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.**
- **Direct pojišťovna, a.s.**
- **Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.**
- **Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.**
- **Generali pojišťovna, a.s.**
- **Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.**
- **HDI Versicherung AG, organizační složka**
- **ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku**
- **Komerční pojišťovna, a.s.**
- **Kooperativa pojišťovna, a.s.**
- **MAXIMA pojišťovna, a.s.**
- **POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.**
- **Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group**
- **Pojišťovna VZP, a.s.**
- **Slavia pojišťovna, a.s.**
- **Triglav pojišťovna, a.s.**
- **Uniq pojišťovna, a.s.**
- **VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.**
- **Wüstenrot pojišťovna, a.s.**
- **Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.**

Zdroj: ČAP

Příloha č. 8: Vývoj pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

	jednotky	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
předepsané pojistné	tis. Kč	24 017 076	23 621 838	22 695 590	21 891 715	21 612 082	20 946 109	19 749 084	17 747 416	15 946 229	13 930 146
hraniční pojištění	tis. Kč	346	900	544	590	289	1 080	2 916	3 054	3 853	5 863
povinné ručení	tis. Kč	20 264 003	19 539 411	18 774 255	18 981 417	17 999 859	18 126 672	17 007 043	15 266 435	13 698 751	12 092 035
skupinové pojištění (flotily)	tis. Kč	3 752 727	4 081 527	3 920 791	2 909 708	3 611 934	2 818 357	2 739 125	2 477 927	2 243 625	1 832 248
vyplacené pojistné plnění	tis. Kč	10 633 791	10 254 644	9 878 090	10 215 055	9 702 489	9 003 269	8 012 075	7 402 045	6 404 570	3 859 374
vyplacené pojistné plnění	tis. Kč	755 643	641 344	409 909	500 676	243 027	297 719	415 322	449 414	805 687	3 211 980
Počet nepojištěných vozidel	ks	6 501 560	6 259 290	5 997 461	5 619 233	5 397 861	5 262 744	5 158 937	5 355 452	5 222 125	5 137 617
průměrné pojistné plnění na 1 pojistnou událost	Kč/ks	40 848	46 942	54 271	24 767	24 419	27 766	24 418	25 547	26 105	27 344
počet vyřízených pojistných událostí	ks	352 918	347 875	334 652	348 428	351 296	355 168	369 773	357 497	320 301	216 869
počet nevyřízených pojistných událostí	ks	140 980	128 114	114 664	100 366	96 087	106 396	111 101	99 012	82 648	74 818

Zdroj: Výroční zprávy ČAP